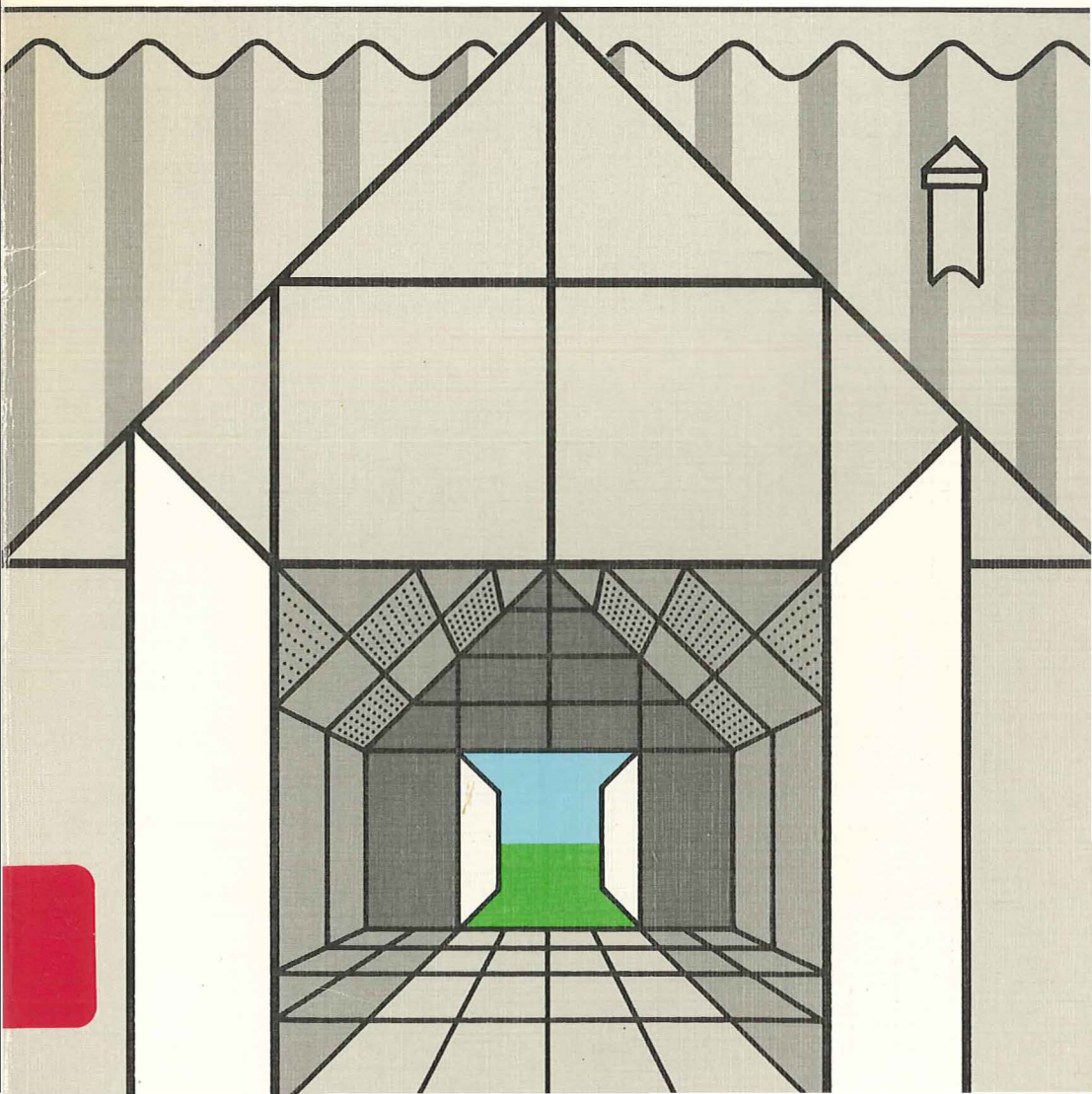

SBI - publik.

Asbestholdige materialer i bygninger

Udarbejdet for Byggestyrelsen af Cowiconsult Rådgivende Ingeniører AS
SBI-ANVISNING 153 · STATENS BYGGEFORSKNINGSINSTITUT 1986

Asbestholdige materialer i bygninger

ERIK C. WORMSLEV
KNUD PREBENSEN

STATENS BYGGEFORSKNINGSINSTITUT

^{EX-1}
24 JULI 1992

STATENS BYGGEFORSKNINGSINSTITUT

^{EX-1}
12 MAJ 1986

00057P

SBI-anvisninger er egne eller andres forskningsresultater bearbejdet til praktiske vejledninger til brug ved planlægning, udførelse og drift af bygninger og bebyggelser samt ved undervisning.

SBI-publikationer. Statens Byggeforskningsinstituts publikationer findes i følgende serier: Anvisninger, Rapporter, Meddelelser, Nomogrammer, Pjecer, Særtryk, Ydeevnebeskrivelser, Beton, Byplanlægning og Landbrugsbyggeri. Salg sker gennem boghandelen eller direkte fra SBI. Instituttets årsberetning og publikationsliste er gratis og kan rekvireres fra SBI.

SBI-abonnement. Instituttets publikationer kan også fås ved at tegne et abonnement. Det sikrer samtidig løbende orientering om alle nye udgivelser. Information om abonnementernes omfang og vilkår fås hos SBI.

ISBN 87-563-0625-3.

ISSN 0106-6757.

Pris: Kr. 86,00 inkl. 22 pct. moms.

Oplag: 6000.

Tryk: Dyva Bogtryk og Offset, Glostrup.

Redaktion: Ove Nielsen og Filip Wanning, SBI.

Lars Witten, Byggestyrelsen.

Fotos: Rading Reklamefoto ApS, Jan C. Westphall, SBI, m.fl.

Omslag: Henning Holmsted, SBI.

Grafisk tilrettelægning: Peter Mogensen, SBI.

Statens Byggeforskningsinstitut:

Postboks 119, 2970 Hørsholm. Telefon 02 86 55 33.

Eftertryk i uddrag tilladt, men kun med kildeangivelsen:

SBI-anvisning 153: Asbestholdige materialer i bygninger. 1986.

Indhold

Forord	7
Kort om asbest	8
Identifikation af asbestholdige materialer	10
Asbest i bygninger, 10	
Besigtigelse, 10	
Informationskilder, 10	
Visuel bedømmelse, 11	
Udtagning af prøver, 11	
Analysen, 12	
Skema til mærkning af prøver, 13	
Katalog over asbestholdige materialer	14
Produktoplysninger, 14	
Eksempler på produkternes anvendelse, 15	
Produktbeskrivelser	31
Affaldsskakter, 31	Papir og pap, 54
Afstandsklodser, 32	Plane perforerede plader, 55-61
Asbestplader, 33	Plane uperforerede plader, 62-76
Asfaltprodukter, 34	Plugs, 77
Branddøre, 35	Puds, 78
Bølgeplader, 36-38	Spartel- og fugemasser, 79
Elevatorer, 39	Sprøjteasbest, 80
El-installationer, 40-43	Stålpalader, 81
Eternit specialelementer, 44	Svinestaldselementer, 82
Fliseklæbemidler, 45	Sålbænke, 83
Fliser af asbestcement, 46	Tagmembraner, 84
Gulvbelægninger, 47	Tagpap, 85
Isolering, 48-49	Tagunderstrykning, 86
Luftvarmeanlæg, 50	Tekstiler, 87-89
Maling, 51	Trykrør, 90
Murafdækninger, 52	Ventilation, 91-95
Pakninger, 53	Vinylbelægninger, 96-97
Stikordsregister	98

Forord

Forebyggende indsats

Som led i en forebyggende indsats mod risikoen ved asbest i bygninger har Boligministeriets Byggestyrelse efter drøftelse med Arbejdsministeriet, Indenrigsministeriet og Miljøministeriet i marts 1986 udsendt en vejledning »Asbestholdige materialer anvendt til lofts- og vægbeklædninger«. Vejledningen indeholder retningslinjer for, hvordan der på baggrund af den eksisterende viden mest hensigtsmæssigt bør reageres over for asbestholdige lofts- og vægbeklædninger i bygninger.

Næste skridt i Boligministeriets forebyggende arbejde foreligger med denne anvisning, der er udarbejdet ved Byggestyrelsens foranstaltning.

Katalog

Anvisningen er udformet som et katalog over asbestholdige materialer. For hvert materiale eller produkt er angivet produktnavn, producent eller importør samt anvendelsesområde og -periode. Desuden er så vidt muligt givet oplysning om produktets form, mål, farve og overflade samt materialeegenskaber og -sammensætning, herunder indhold af asbest. Kataloget kan bruges ved identifikation af asbestholdige materialer anvendt i bygninger.

Brugere

Anvisningen er rettet til projekterende og udførende teknikere, tekniske forvaltninger, Arbejdstilsynet, miljøkonsulenter og andre, der har behov for et grundlag for en første vurdering af, om der findes asbestholdigt materiale i en bygning.

Mange bidragydere

Manuskriptet til anvisningen er udarbejdet af COWIconsult Rådgivende Ingeniører AS, på grundlag af oplysninger fra producenter, importører, leverandører og andre, der velvilligst har stillet deres viden og erfaringer til rådighed. Indholdet har været drøftet med de respektive myndigheder med værdifulde bidrag til følge. Den redaktionelle behandling er udført af SBI.

Supplerende oplysninger om de omtalte asbestholdige produkter – og om andre ikke omtalte – modtages gerne til brug i en revideret udgave af anvisningen.

April 1986

Boligministeriets Byggestyrelse, Marius Kjeldsen

Statens Byggeforskningsinstitut, Hans Jørgen Larsen

Kort om asbest

Asbestmineraller Asbest er et fællesnavn for forskellige mineraler, der findes i bjergarter i mange lande. Nogle asbestmineraller ligner ikke andre mineraler, men minder mere om organiske stoffer som filt og uld. De kan optrevles i lange tynde tråde og væves til ubrændbart tekstil, eller de kan sønderdeles i totter og formes ved presning eller støbning, som oftest sammen med andre materialer og forskellige bindemidler.

Asbesttyper Asbestmineraller findes efter deres kemiske sammensætning i flere typer, hvoraf hvid asbest (chrysotil) er den mest anvendte, mens blå asbest (crocidolit) og brun asbest (amosit) er mindre anvendte, og andre typer er sjældent anvendte.

Asbestfibre Asbestmineraller kan spaltes på langs i meget tynde fibre, der ved bearbejdning eller beskadigelse af asbestholdige materialer og produkter spredes i luften og kan holde sig svævende meget længe.

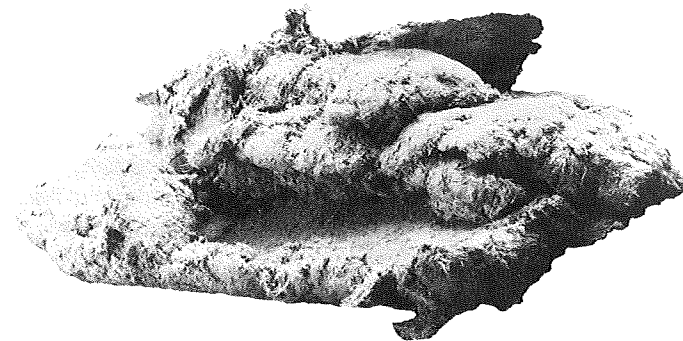
Asbestfibre set i mikroskop

Asbest i fortiden Asbest har været kendt og anvendt fra oldtiden. Allerede de gamle ægyptere brugte ved balsameringer vævet stof af asbest, men også det gamle navn »bjergghør« og andre særlige navne for asbest som »bjergtræ« fra Tyrol, »bjerglæder« fra Norge og »bjergkork« fra Sverige vidner om anvendelsen af asbest til mange forskellige formål gennem tiderne.

Værdsatte egenskaber ved asbest Asbestmineraller er slidstærke og syrefaste, men først og fremmest kan de modstå meget høje temperaturer. Asbest har derfor været et egnet materiale til beskyttelse mod varme, ild og brand i håndværk og industri og til tætninger og pakninger i kedler, maskiner og motorer.

Isoleringsmateriale af asbest

Asbest i byggematerialer

I nyere tid har asbest desuden været brugt i byggeri som forstærknings- eller fyldstof og som brandhæmmende materiale i mange forskellige produkter og komponenter.

Asbest i dansk byggeri

Her i landet har asbestholdige materialer været anvendt i byggeriet siden slutningen af 1920'erne. Asbest findes i beklædningsplader til vægge, lofter og tage, i gulvbelægninger og i særlige produkter som affaldsskakter, ventilationskanaler og fugemasser. Indholdet af asbest i de enkelte produkter varierer fra nogle få procent til – i få tilfælde – nær 100 procent.

Regulering af anvendelsen af asbest

Den nærmere regulering af fremstilling, import og anvendelse af asbest har primært været foretaget af Arbejdsministeriet.

I Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 18 af 14.1.1972 blev det forbudt at anvende asbest til visse former for isolering.

I Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 468 af 13.11.1979 blev der udstedt generelt forbud mod at fremstille, importere eller anvende asbest eller asbestholdige materialer i enhver form, dog med dispensation indtil 1.1.1985 for blandt andet tag- og facadebeklædninger, trykrør, ventilationsrør, sålbænke, vinduesbundstykker, muraafdækninger, skillevægselementer, blomsterkasser og støjskærme.

I Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 148 af 30.4.1980 blev dispensationstiden for blomsterkasser forkortet til 1.4.1982.

I Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 161 af 26.3.1984 blev fristen for ophør af anvendelsen af asbestprodukter til tag- og facadebeklædninger, ventilationsrør og støjskærme udskudt til 1.1.1990.

I Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 188 af 4.4.1986 blev det med virkning fra 15.4.1986 forbudt at fremstille og anvende ventilationsrør af asbestcement.

Med virkning fra samme dato har Byggestyrelsen med tillæg 6 til Bygningsreglement 1982 og tillæg 1 til Bygningsreglement for småhuse 1985 indført forbud mod anvendelse af asbestholdige materialer indendørs i bygninger. Forbudet gælder for alt byggeri, om- og tilbygningsarbejde og reparationsarbejde indbefattet.

Identifikation af asbestholdige materialer

Asbestholdigt – asbestfrit? Asbest er anvendt i mange forskellige byggematerialer, men der findes asbestfrie materialer med samme anvendelse og næsten samme udseende som asbestholdige materialer. I dette afsnit anvises nogle metoder, der sammen med det følgende katalog kan bruges til at afgøre, om materialer anvendt i bygninger er med eller uden asbest.

Skoler, institutioner, virksomheder **Asbest i bygninger** Størstedelen af indendørs anvendte asbestholdige materialer findes i skoler, institutioner og kontor-, industri- og landbrugsbygninger, hvor de især er brugt som ubrændbare beklædningsplader, eksempelvis i lydregulerende lofts- og vægbeklædninger. Ligeledes forekommer asbest i gulvbelægninger.

Boliger I boliger er asbestholdige materialer brugt i mindre omfang indendørs. De kan forekomme i loftsbeklædninger, i køkkenbordsplader og i væg- og skabsbeklædninger ved komfurpladser samt i gulvbelægninger, eksempelvis i asbestvinylfliser. Også aftræks- og luftvarmekanaler og tætningsmateriale i pejse-, ovn- og komfurlåger kan være udført af asbestholdige materialer.

Teknisk isolering I varmecentraler og centralvarmeanlæg blev isoleringen af kedler og rør før 1972 ofte udført med kiselgur (en lerart) blandet med asbest. Når kiselgur tørrer, bliver den ret hård i modsætning til mineraluldsisolering, der som regel giver efter for tryk.

Udendørs anvendelse Udendørs er asbestholdige materialer anvendt til tagplader, lette facader og murafdækninger. Altankasser, blomsterkummer og sol- og støjskærme kan ligeledes være udført af materialer med asbest.

Formodninger er ikke nok **Besigtigelse** Man kan ikke uden videre se på et materiale, om det er asbestholdigt eller ej. Ved at betragte en brudflade i materialet kan man få en formodning om, hvorvidt det indeholder organiske fibre (eksempelvis af træ eller cellulose) eller asbestfibre. Men sikkerhed kan man ikke opnå på denne måde.

Katalog **Informationskilder** Af kataloget i denne anvisning fremgår, hvilke produkter der indeholder asbest. Man bør være opmærksom på, at selv om indendørs brug af de fleste asbestholdige produkter har været forbudt efter 1980, kan det ikke udelukkes, at restlagre kan være brugt senere, altså samtidig med – som det også fremgår af kataloget – at asbestfrie materialer under samme navn og med næsten samme udseende er blevet markedsført.

Forvekslingsmuligheder I kataloget er der for de enkelte produkter angivet de mest sandsynlige muligheder for forveksling, herunder også forveksling med asbestfrie produkter.

Tegninger og beskrivelser

Bygningstegninger og beskrivelser kan være vigtige informationskilder og kan søges hos ejere, bygningsmyndigheder eller projekterende teknikere (arkitekter, ingeniører). Heraf vil det ofte fremgå, hvilke materialer – som regel angivet med produktnavne – der var påtænkt anvendt ved byggeriet.

Ændret materialevalg

Selv om der er angivet et bestemt materiale eller produkt på en tegning eller i en beskrivelse, er der ikke sikkerhed for, at det faktisk er anvendt. Der kan under byggeriets udførelse være truffet beslutning om anvendelse af et andet materiale eller produkt, uden at tegningen eller beskrivelsen er blevet ændret.

Bygningsændringer

Ved bygningsændringer og -reparationer kan de oprindelige materialer være helt eller delvis erstattet med andre – måske asbestholdige. Lofts- og vægplader kan være malet flere gange, eventuelt med asbestholdig maling. Gulve kan have fået ny belægning oven på den oprindelige, og både den gamle og den ny belægning kan være asbestholdig.

Leverandørfakturaer

Oplysninger om anvendte materialer kan for nyere bygninger og bygningsændringer undertiden findes i fakturaer fra leverandører og entreprenører.

Granskning er ikke altid nok

Granskning af tegninger, beskrivelser og dokumenter er ikke altid nok. Det kan være nødvendigt at supplere med en nøjere undersøgelse af materialerne.

Omfang

Visuel bedømmelse

Visuel bedømmelse af et materiale bør omfatte:

- struktur af overflader (eventuelt bagsidemønster)
- fibrenes bundethed i overfladerne
- farve
- format
- hul diameter og hulafstande i perforerede plader
- andre forhold, eksempelvis om der er synlige fibre i pladekanter og pladehuller.

Sammenligning

Oplysninger fra tegninger og beskrivelser og resultatet af den visuelle bedømmelse sammenlignes med katalogets produktoplysninger. Herved kan det som regel afgøres, om et materiale indeholder asbest. I modsat fald vil en nøjere undersøgelse være nødvendig.

Sikkerhed

Udtagning af prøver

Kan der ikke på anden måde opnås sikkerhed for, at et materiale er asbestfrit, må prøver af materialet analyseres. Der er kun behov for små prøveemner, der som regel kan udtages uden at skæmme den pågældende bygningsdel.

Udtagning

Prøver kan ofte udtages ved at brække eller skære et lille stykke af materialet. Af belægnings- og beklædningsmaterialer og rørisolering kan prøver udtages som smuld fra et borehul.

Mærkning

Hver prøve lægges i en ny, ren plastpose, der mærkes med angivelse af sted, anvendelse (gulv, væg, loft, isolering), umiddel-

Lukning og rengøring	bar beskaffenhed og, om muligt, produktnavn og leverandør. Desuden oplyses prøvetagerens navn (se efterfølgende skema). Brudfladen eller hullet efter udtagningen skal dækkes med tape, lim eller lignende, så der ikke frigives støv. Efter udtagning af prøver skal der rengøres omhyggeligt.
Sikkerhedsudstyr	Hvis udtagningen af prøver kan forventes at give støv, bør prøvetageren forsynes med personligt beskyttelsesudstyr: – tæt, glat overall uden lommer – støvler, handsker, eventuelt hjelm – halvmaske med støvfilter, klasse P2.
»Tændstikprøve«	Hvis der ved prøveudtagningen umiddelbart kan ses større fibre, kan en simpel »tændstikprøve« indikere, om materialet indeholder asbest. Plastfibre vil ved ild krølle sammen, cellulosefibre vil brænde, mens asbestfibre og glasfibre ikke vil ændres. Metoden kan dog kun give en foreløbig antydning, idet der i blandingsmaterialer forekommer forskellige fibertyper.
Laboratorier	Analyser De udtagne prøver skal analyseres på et laboratorium. Oplysning om hvilke laboratorier, der kan foretage de nødvendige analyser, kan fås hos Arbejdstilsynet eller hos kommunernes tekniske forvaltninger.
Lysmikroskopi	I de simpleste tilfælde er det tilstrækkeligt, at en erfaren person undersøger de udtagne prøver i et lysmikroskop med udstyr til faskontrast og polarisation. Med denne metode kan det i mange tilfælde konstateres, om der er asbest i et materiale.
Scanning-elektronmikroskopi	Hvis lysmikroskopi ikke er tilstrækkelig til sikkert at afgøre, om et materiale indeholder asbest, må analysen udvides med undersøgelse på et scanning-elektronmikroskop (SEM) med udstyr til energidispersiv røntgenanalyse til bestemmelse af grundstofindhold. Såvel SEM-billedet som indholdet af grundstoffer sammenlignes med referenceprøver, undersøgt på samme udstyr.
Røntgendiffraktion	Endelig kan man ved en røntgendiffraktionsanalyse bestemme det procentvise indhold af asbest samt asbesttypen i materialet.
Detektionsgrænse	Med disse metoder kan man bestemme asbestindhold med en nedre detektionsgrænse (målegrænse) på 1–2 vægtprocent.

Prøve nummer:	Dato:
Rekvirent	
Navn:	
Adresse:	
Telefon:	
Prøvetager	
Navn:	
Adresse:	
Telefon:	
Prøvetagningssted	
Ejendom:	
Adresse:	
Rum (nummer):	
Sted:	
Materiale	
Anvendelse i bygning:	
Format:	
Farve:	
Overflade:	
Bygge- eller anbringelsesår:	
Produktnavn:	
Leverandør:	

Eksempel på skema til mærkning af prøver udtaget til undersøgelse for asbestindhold.

Katalog over asbestholdige materialer

Kilder	<p>Kataloget er udarbejdet på grundlag af oplysninger fra producenter, importører, leverandører, myndigheder og andre, der velvilligst har stillet deres viden og erfaringer til rådighed.</p> <p>Oplysningerne er indsamlet i første halvdel af april 1986. For flere materialer og produkter har det kun været muligt at fremskaffe historiske oplysninger, eksempelvis fra annoncer i ældre udgaver af »Håndbog for Byggeindustrien«.</p> <p>Det bemærkes, at asbestholdige produkter har været lovligt produceret og anvendt med de reguleringer, der gennem årene er blevet indført af myndighederne.</p>
Begrænsninger	<p>Asbest har tidligere været anvendt som fyld- og forstærkningsmateriale i mange produkter og af mange producenter, entreprenører og håndværkere. Der kan især i ældre bygninger findes asbestholdige materialer, der ikke er beskrevet i dette katalog eller er solgt under andre produktnavne end de angivne.</p>
Produktgrupper	<p>Katalogets produktbeskrivelser er ordnet i produktgrupper under betegnelser som affaldsskakter, plane perforerede plader, plane perforerede plader og tagpap. Produktgrupperne fremgår af anvisningens indholdsfortegnelse, der således kan bruges som indgang til kataloget.</p>
Stikordsregister	<p>Stikordsregistret bagest i anvisningen kan bruges som direkte indgang efter materiale- eller produktnavne eller almindelige produktbetegnelser.</p>
Produktnavn	<p>Produktoplysninger</p> <p>Den første oplysning i hver produktbeskrivelse – under gruppebetegnelsen – er i de fleste tilfælde navnet på det beskrevne produkt, eksempelvis »Eternit bølgeplader profil B7«. I andre tilfælde er anført flere produktnavne eller en fællesbetegnelse, eksempelvis »Poleret eller glaseret eternit«, der dækker flere produkter med forskellige navne, men med samme hovedanvendelse.</p>
Producenter	<p>Dernæst er nævnt de væsentligste producenter, importører og leverandører i det omfang, det har været muligt at identificere dem.</p>
Anvendelse	<p>Flere af de asbestholdige produkter er brugt på forskellige måder og til forskellige formål, men kun de væsentligste anvendelser er angivet.</p>
Periode	<p>For de fleste produkter er angivet, hvornår produktionen eller importen er påbegyndt og ophørt. Ophørstidspunkterne er i de fleste tilfælde sammenfaldende med, at et produktions- eller anvendelsesforbud er trådt i kraft. Produkterne kan ved brug af restlagre dog være anvendt senere, ligesom fremstillingen kan være ophørt tidligere end angivet.</p> <p>Hvor asbestholdige produkter er afløst af tilsvarende asbestfrie, er de nye produktbetegnelser så vidt muligt angivet.</p>

Standardmål	<p>Produkternes standardmål er så vidt muligt angivet, som regel i tabeller eller figurer.</p> <p>Nogle produkter kan ved anvendelsen være tildannet i andre mål end de angivne eller ændret på anden måde, eksempelvis ved overfladebehandling. Perforerede plader kan have cirkulære, slidsede eller stjerneformede huller.</p>
Karakteristika	<p>Produkternes karakteristika er angivet ved oplysninger om farver, overflader og materialeegenskaber, der kan bruges ved produktidentifikationen.</p>
Materiale-sammensætning	<p>Hovedbestanddelene i produktmaterialerne er angivet, herunder mængden af asbest i procent. Den mest anvendte asbesttype er hvid asbest (chrysotil), men andre typer kan forekomme.</p>
Forveksling af produkter	<p>For produkter, der ved en første besigtigelse let kan forveksles med andre produkter med eller uden asbest, er angivet eksempler på nærliggende forvekslingsmuligheder.</p>
Anvendelses-omfang	<p>Sluttelig er omfanget af produkternes anvendelse anslået som grove skøn.</p>

Eksempler på produkternes anvendelse

Som introduktion til produktbeskrivelserne er på de følgende sider vist eksempler på anvendelsen af gængse asbestholdige produkter.

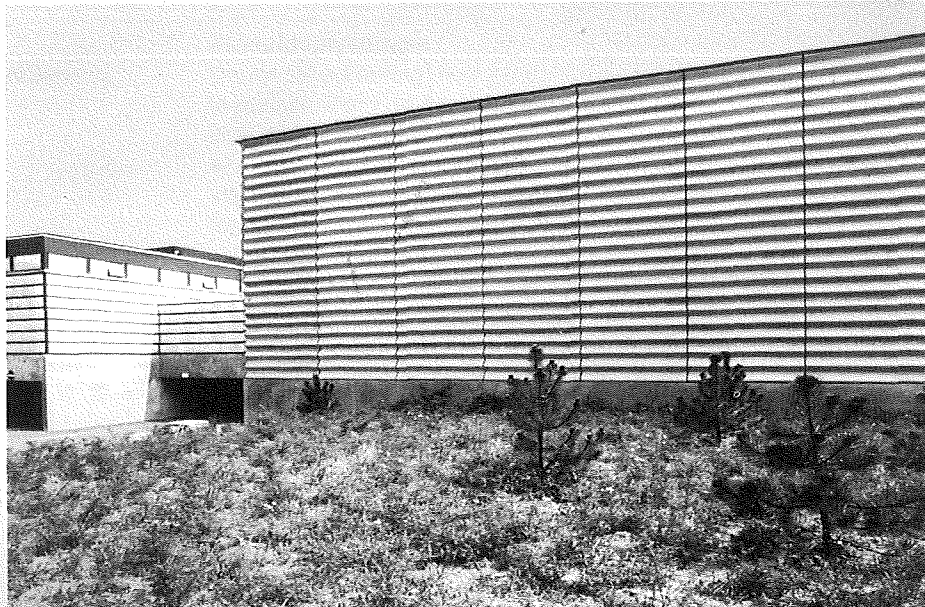
Til sammenligning er vist eksempler på asbestfrie produkter, der umiddelbart kan forveksles med de asbestholdige.

Bølgeplader med asbest

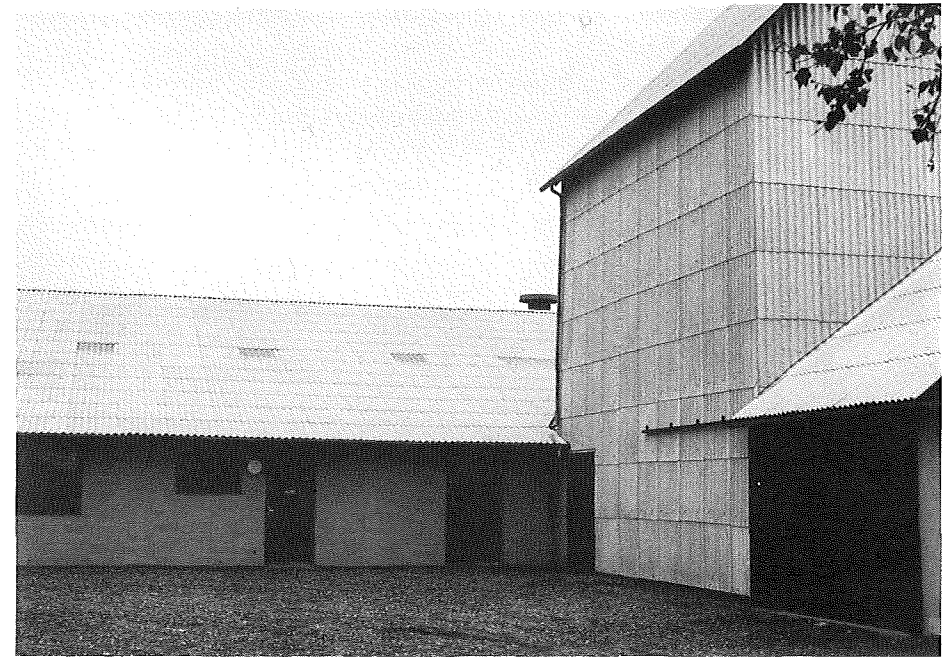

Eternit B6 bølgeplade som tagbeklædning.

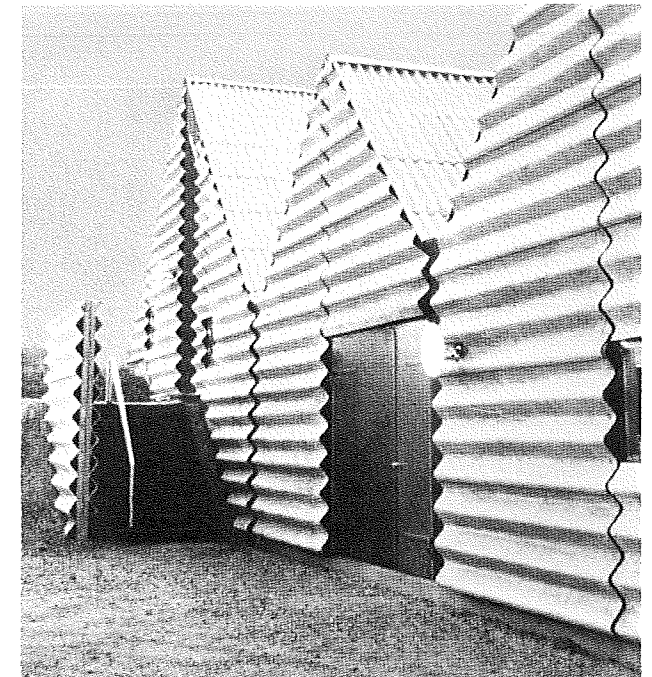

Eternit B12 bølgeplade som facadebeklædning.

Bølgeplader med asbest

*Eternit B5 bølgeplade
som tag- og facade-
beklædning.*

*Eternit B5 bølgeplade
som tagbeklædning og
Eternit B12 bølgeplade
som gavlbeklædning.*

Bølgeplader og plane uperforerede plader med asbest

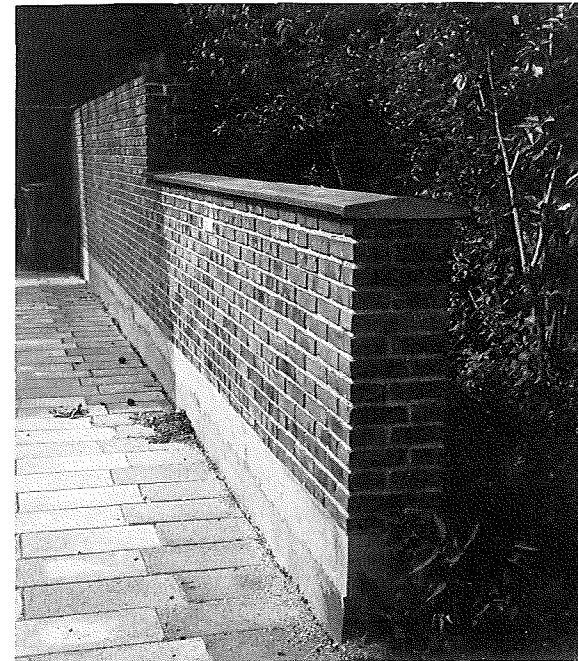

*Eternit B7 bølgeplade
som tagbeklædning og
Eternit-facadeplade som
gavlbeclædning.*

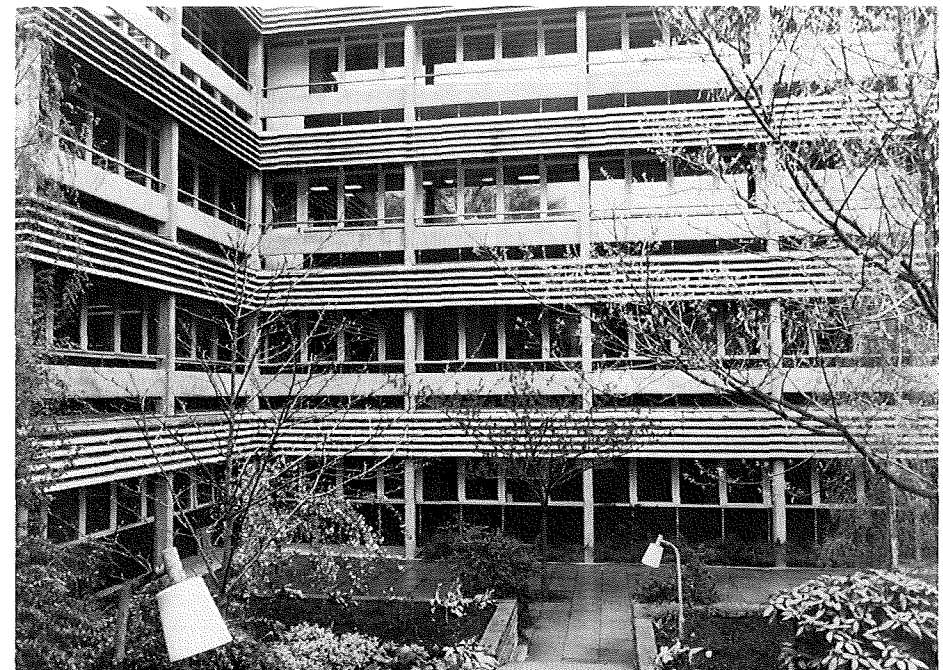
*Eternit-skifer som
tagbeklædning.*

Specialprodukter med asbest

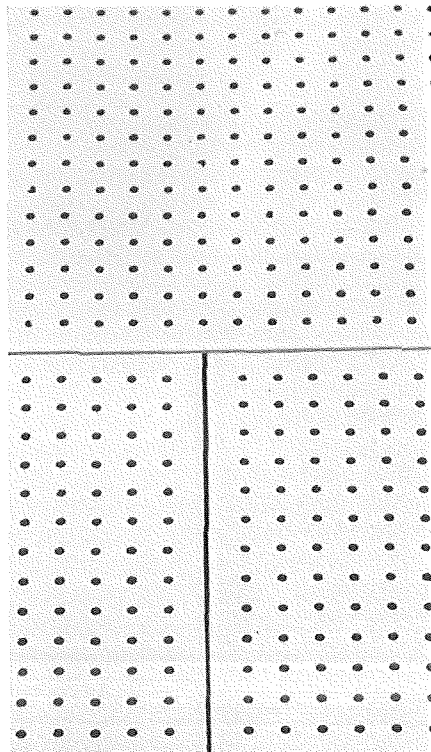
*Eternit-murafdækning på frit-
stående murværk.*

*Eternit-specialelement som
udvendig solafskærmning.*

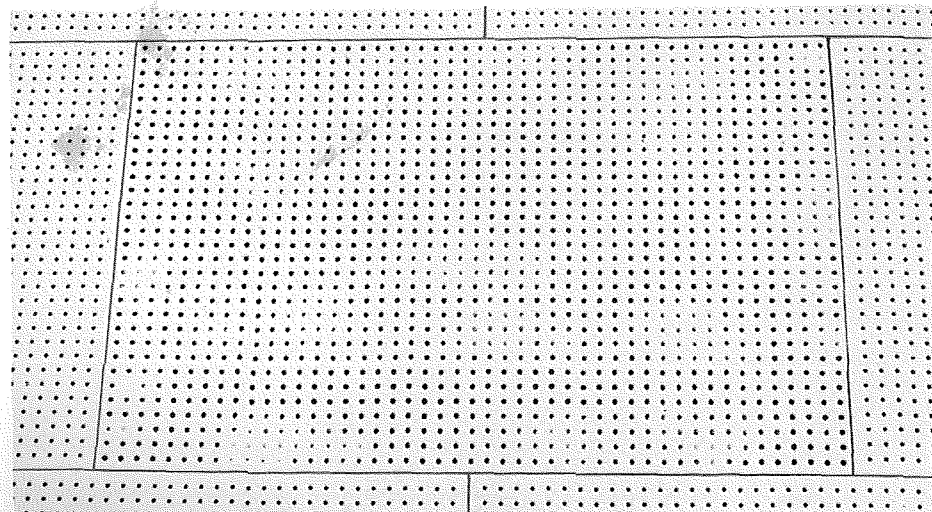

Plane perforerede plader med asbest

Perforit, perforeret plade som loftsbeklædning.

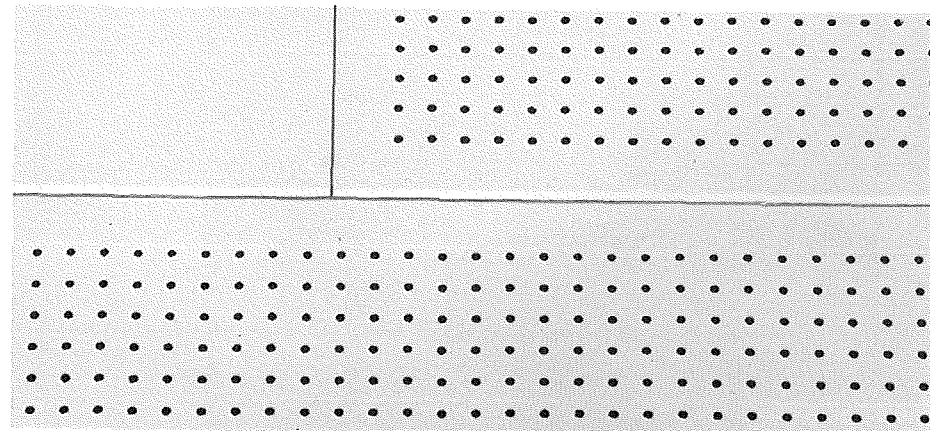

Perforitplade udskiftet med hård træfiberplade (uden asbest) med anden hul diameter.

Plane perforerede og uperforerede plader med asbest

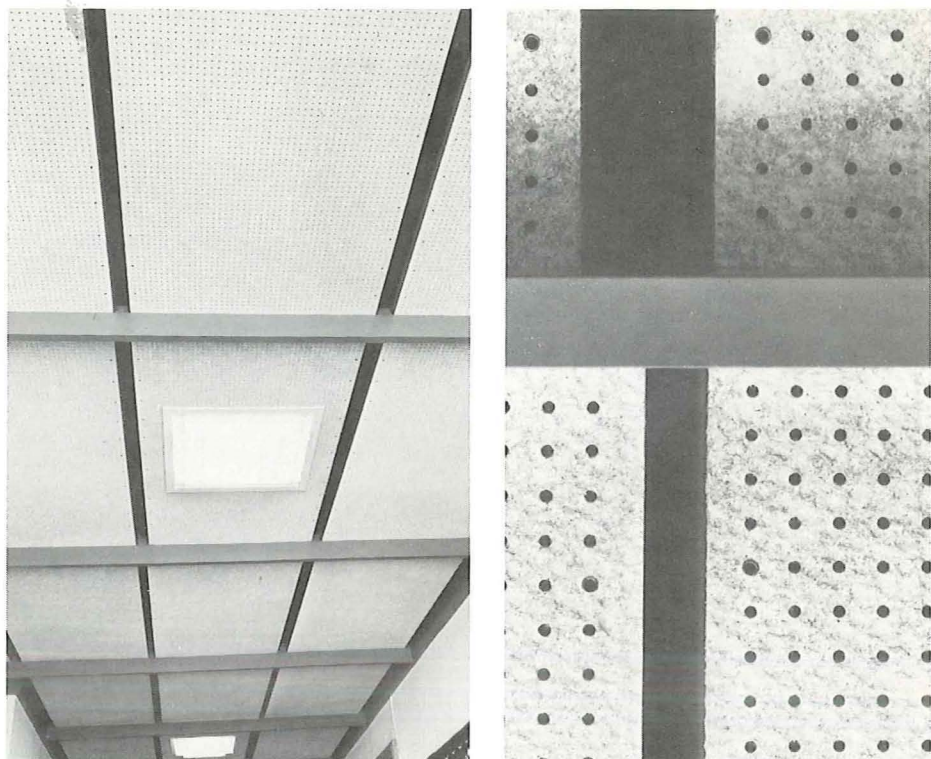

Perforit, perforeret og uperforeret plade som loftsbeklædning.

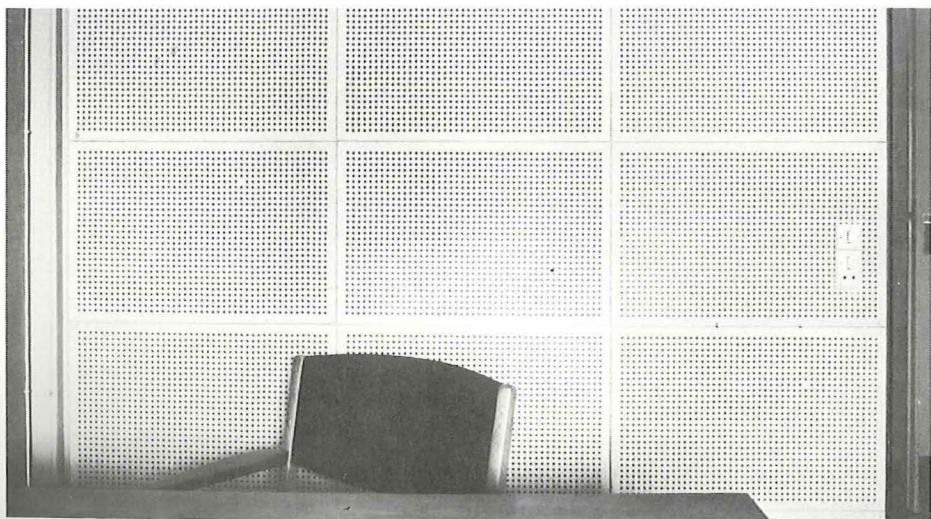

Plane perforerede plader med asbest

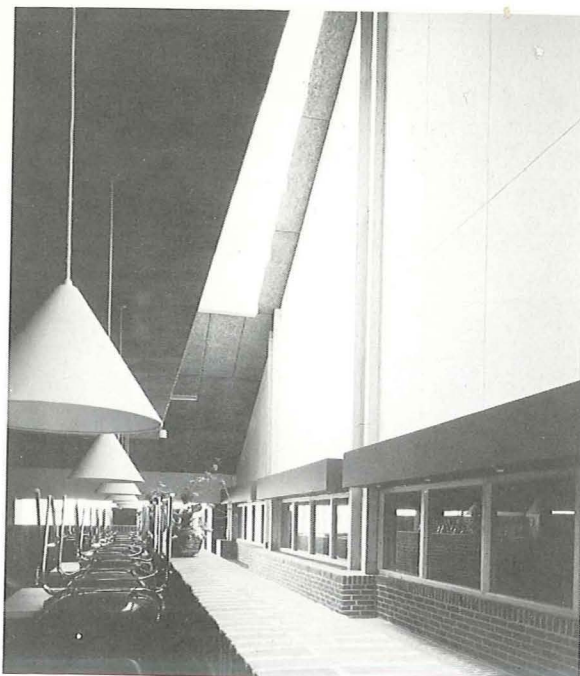

Dæmpa-Deck, ubehandlet perforeret plade som nedhængt loftsbeklædning.

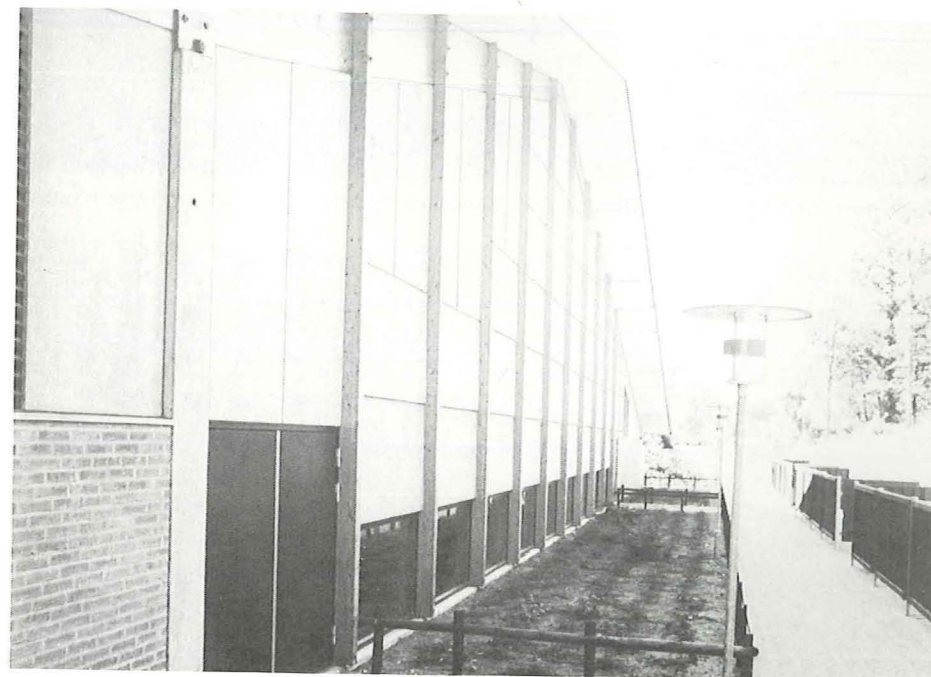
Internit, ubehandlet perforeret plade som vægbeklædning.

Plane uperforerede plader med asbest

Asbestolux-plade som indvendig vægbeklædning.

Eternit-beklædningsplade som udvendig facadebeklædning.

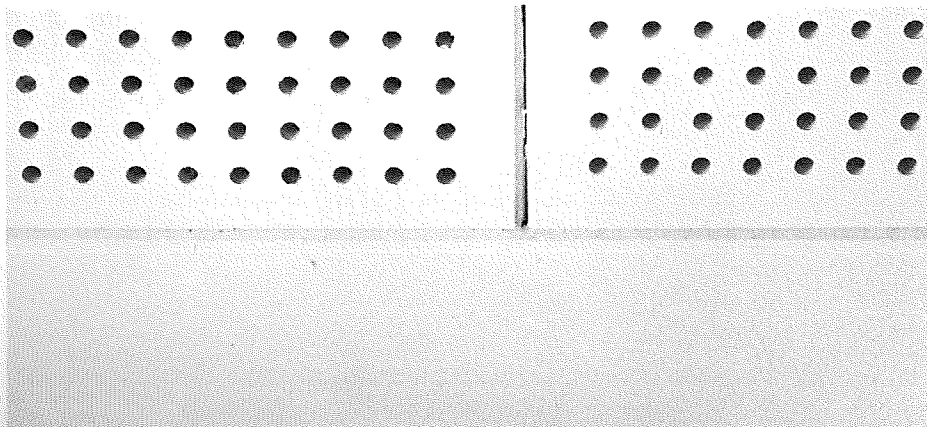

Plane perforerede og uperforerede plader uden asbest

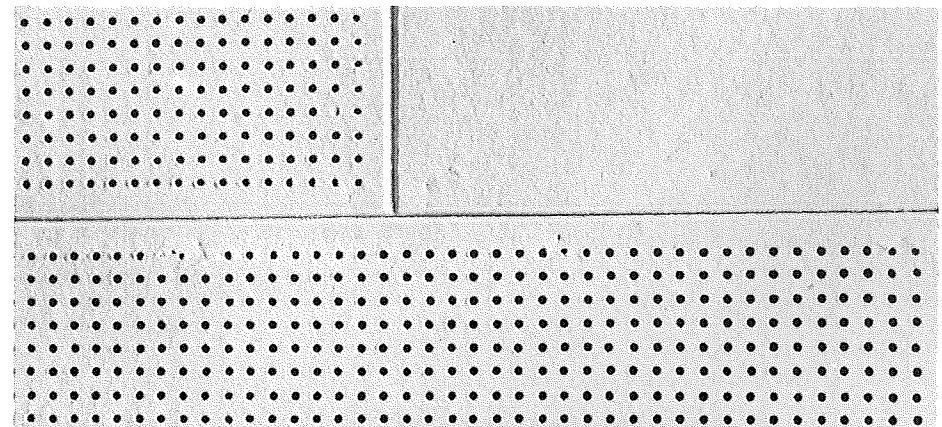
Plan, perforeret og uperforeret gipsplade som loftsbeklædning.

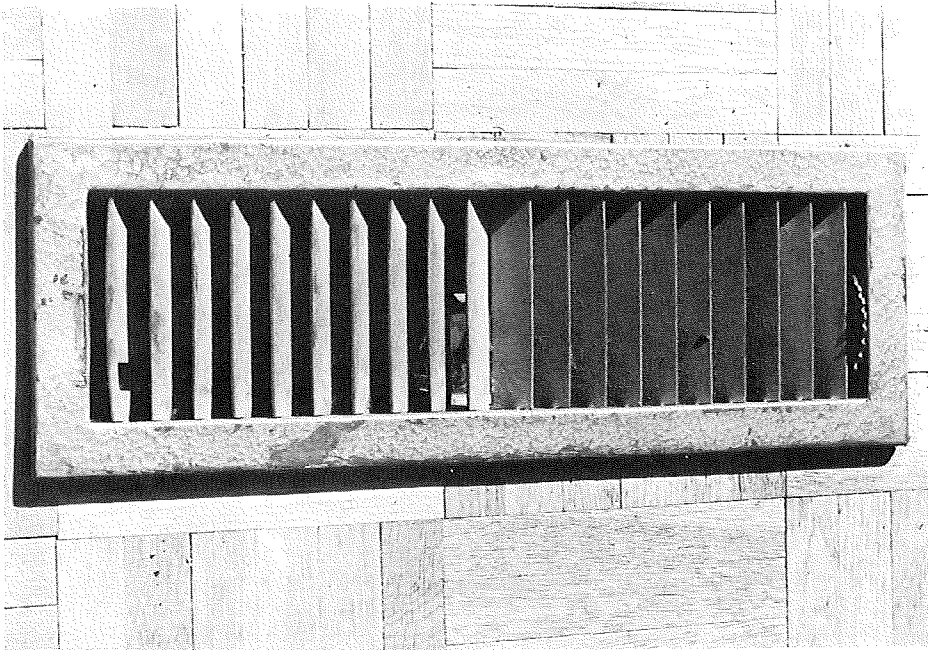
Plane perforerede og uperforerede plader uden asbest

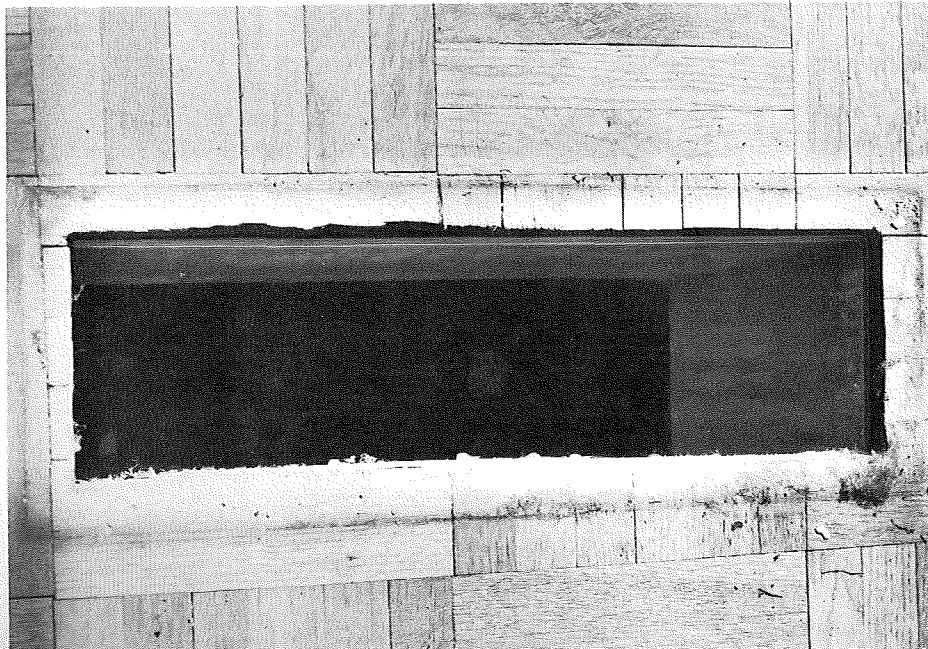
Blød træfiberplade, perforeret og uperforeret som loftsbeklædning.

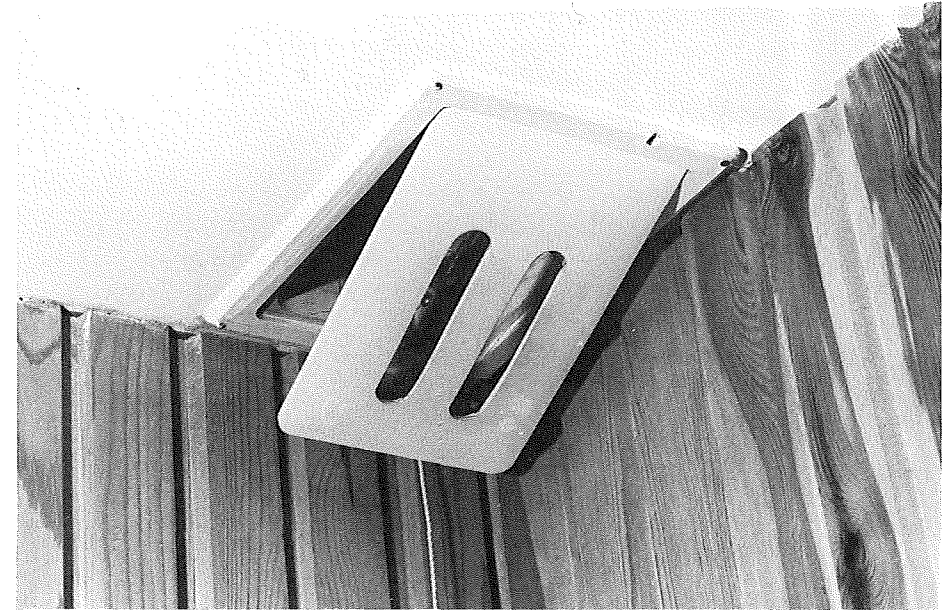
Luftvarmeanlæg med asbest

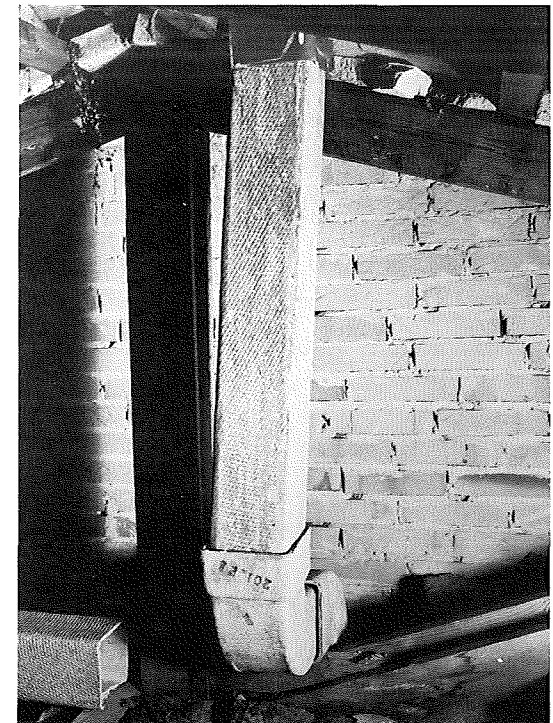
Eternit ventilationskanal til indblæsning af varmluft. Med og uden gulvrister.

Ventilationskanaler med asbest

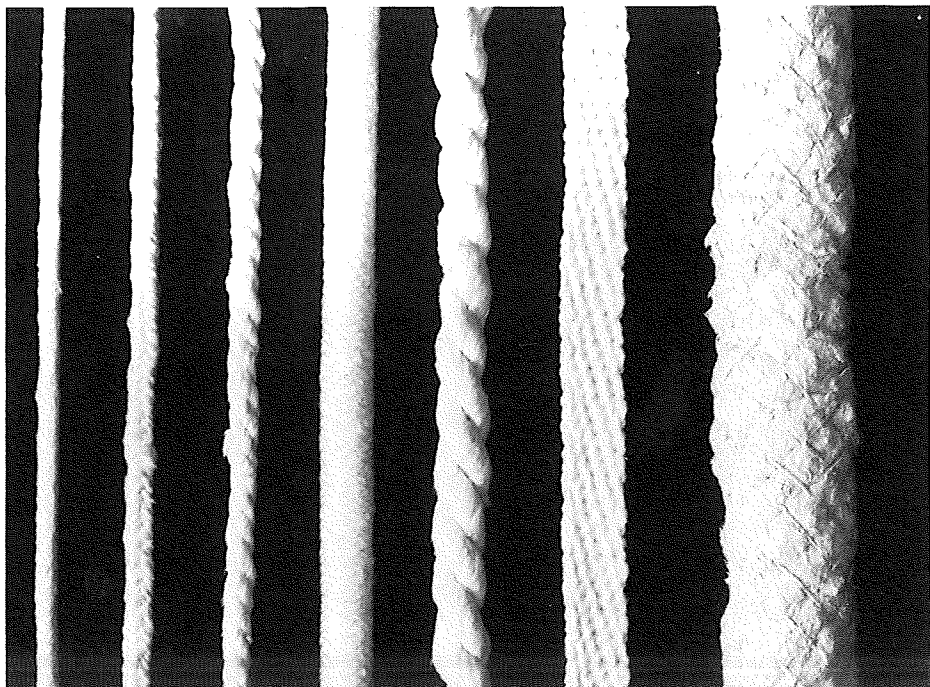
Eternit aftrækskanal i baderum.

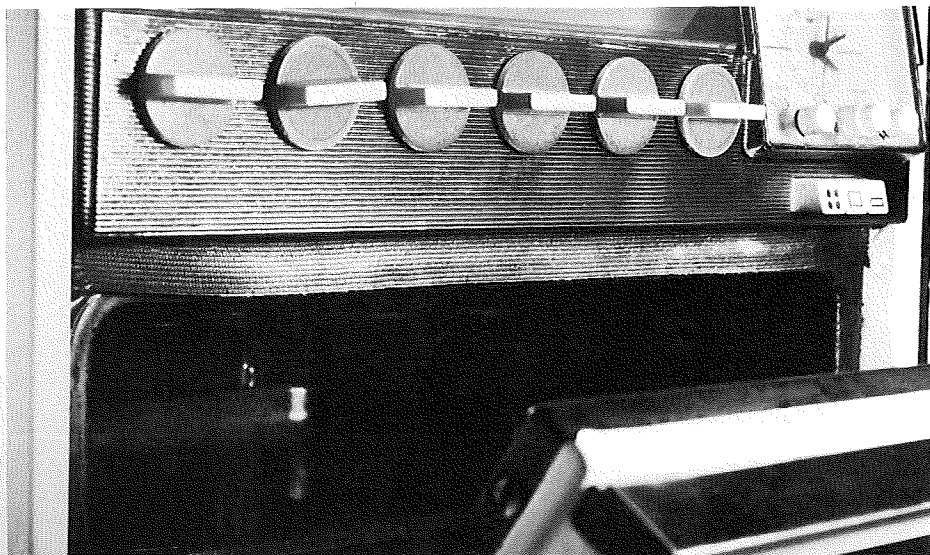
Eternit aftrækskanal ført gennem loftsrumsrum.

Asbestsnore

Forskellige typer asbestsnor.

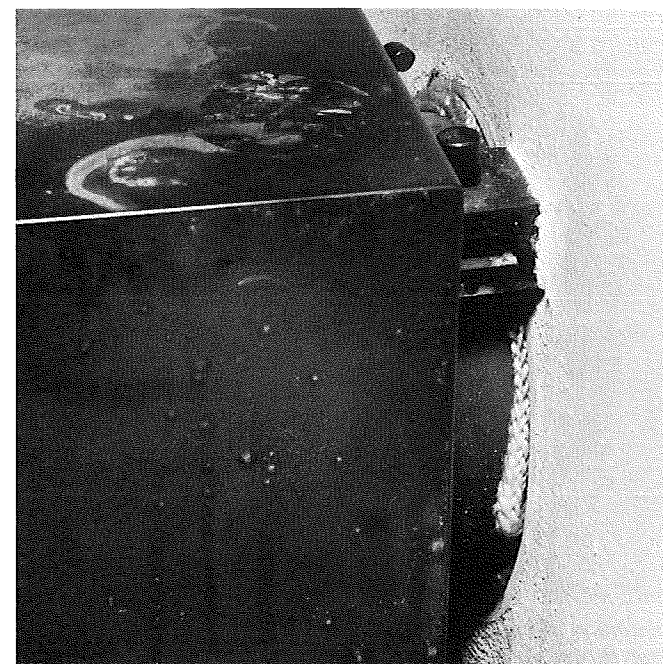

Asbestsnor som pakning anbragt på ovnkarm under reguleringsknapperne. Pakningen anbringes ofte på ovnlågen.

Asbestsnore

Asbestsnor som pakning på pejselåge.

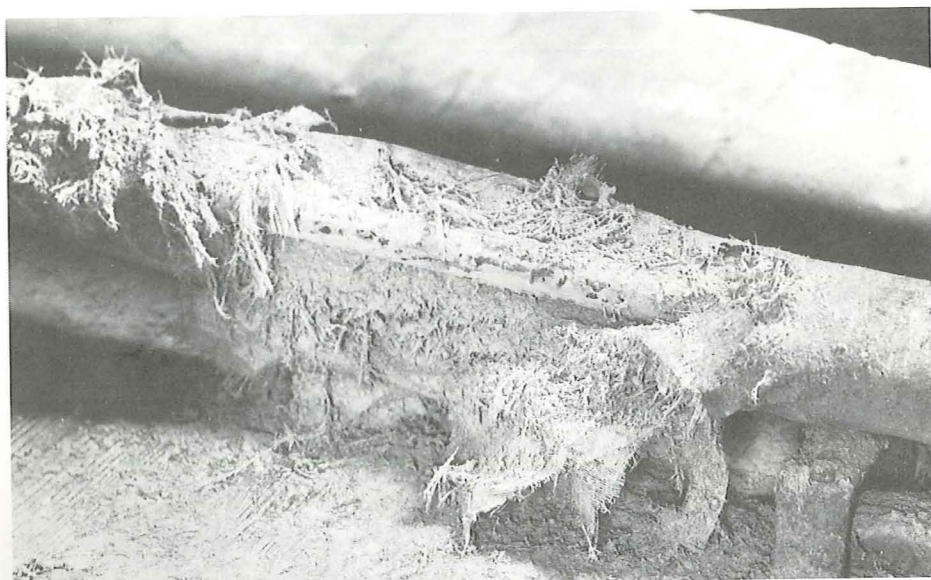

Asbestsnor som pakning ved skorstensbøsning.

Teknisk isolering med asbest

I forgrunden varmerør, hvor asbestisolereringen er fjernet. I baggrunden varmerør med intakt asbestisolerering, der er omviklet med lærred.

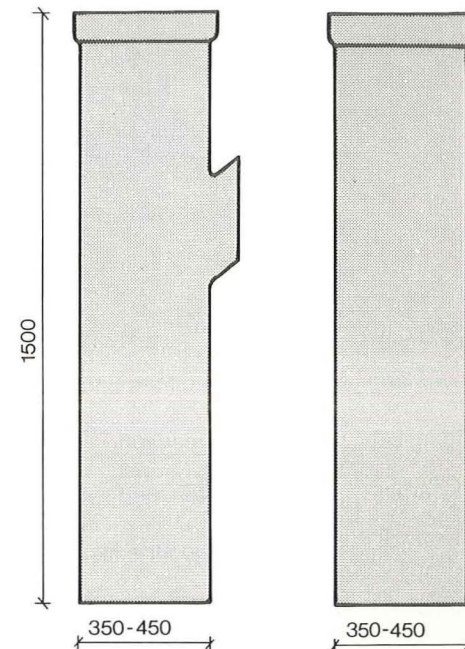

Varmerør isoleret med en blanding af asbest og kiselgur og omviklet med lærred. Isoleringen defekt.

Affaldsskakter

Affaldsskakter af eternit

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.
Anvendelse ..... I fleretages beboelsesbygninger.
Periode ..... Ca. 1935 til 1980.
Standardmål .....

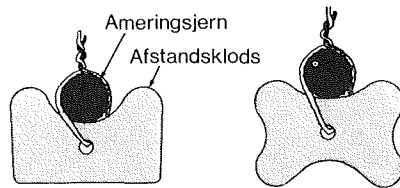
mål i mm

Farve ..... Grå.
Overflade ..... Hård. Jævn. Indvendig overflade ofte malet.
Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
Forveksling ..... Affaldsskakter af beton.
Anvendelsesomfang Begrænset.

Afstandsklodser

Afstandsklodser med asbest

Producent	Hünnebech Danmark A/S og andre.
Anvendelse	I armeret beton til at holde afstand mellem armeringsjern og forme.
Periode	Til 1985.
Standardmål	Ca. 20-30×30-50 mm.

Farve	Grå.
Overflade	Glat. Mat. Som regel dækket af beton.
Egenskab	Som beton.
Materiale	Beton med asbestfibre.
Forveksling	Asbestfrie afstandsklodser.
Anvendelsesomfang	Stort.

Asbestplader

Vægplader

Producent	Sekjær og Co., H. C. Puck København A/S og andre.
Anvendelse	Lofts- og vægbeklædning, især ved kakkelovne, brændeovne, gaskogepåse og gaskomfurer.
Periode	1950 til 1959. I mindre omfang til 1980.
Standardmål	Længde×bredde: 1000×1000 mm. Tykkelse: 2-10 mm.
Farve	Hvid.
Overflade	Glat. Pressede asbestfibre.
Egenskab	Ubrændbar. Varmeresistent.
Materiale	Ca. 99 pct. asbest.
Forveksling	Glasvæv.
Anvendelsesomfang	Begrænset.

Asfaltprodukter

Klæbeasfalt, tagsmøremidler og andre produkter

Producent	Phønix A/S, Hotaco A/S, Jens Villadsens Fabriker A/S, Superfos AKI A/S og andre.
Anvendelse	Klæbning af tagpap. Fugtisolering. Overstrygning af tage.
Periode	Ca. 1930 til 1980.
Farve	Sort.
Overflade	Jævn. Klæbrig ved høj temperatur.
Egenskab	Vandtæt. Smelter ved 100–120 °C.
Materiale	Asfalt med 2–20 pct. asbest.
Forveksling	Tilsvarende asbestfrie produkter.
Anvendelsesomfang	Stort.

Branddøre

Branddøre, jernasbestdøre, træasbestdøre

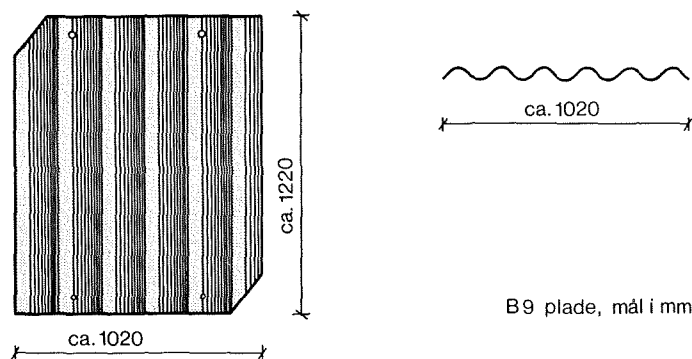
Producent	Flere producenter.
Anvendelse	Døre til brandsektionering og elevatordøre.
Periode	Til 1972.
Standardmål	Alle dørformater.
Farve	Flere farver.
Egenskab	Varmeisolerende. Brandhæmmende.
Materiale	Vævet asbest (op til 100 pct.) anbragt inde i døren.
Forveksling	Branddøre med indlæg af asbestfrie materialer.
Anvendelsesomfang	Stort.

Bølgeplader

Eternit bølgeplader profil B5, B6 og B9

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.
 Anvendelse ..... Tagbeklædning. Facadebeklædning. Altanrækværker og -afskærmninger.
 Periode ..... Fra ca. 1930. Ny Eternit (asbestfri) B6 fra 1984. Fra 1986 er hele produktionen af B6 plader asbestfri, grå undtagne.

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm	Profilhøjde, ekskl. pladetykkelse, mm
	B5	ca. 1220	ca. 1020	ca. 6	ca. 30
	B6	ca. 1220	ca. 1090	ca. 6-7	ca. 48
	B9	ca. 1220	ca. 1020	ca. 6	ca. 51

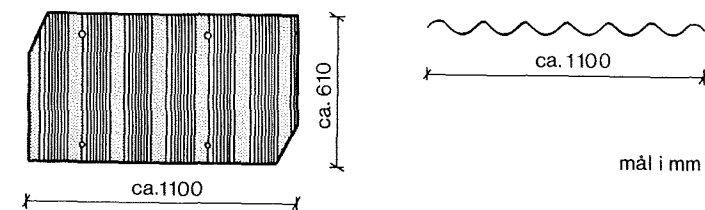
Farve ..... Grå. Sortblå. Rød. Grøn. Rødbrun. Mokka.
 Overflade ..... Hård. Jævn. På bagsiden som regel vaffelmønster.
 Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
 Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
 Forveksling ..... Andre asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, bitumenpapbølgeplader.
 Anvendelsesomfang Stort.

Bølgeplader

Eternit bølgeplader profil B7

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.
 Anvendelse ..... Tagbeklædning. Facadebeklædning.
 Periode ..... 1967 til 1986. Efter 1986 Ny Eternit (asbestfri).

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm	Profilhøjde, ekskl. pladetykkelse, mm
	B7	610	1100	6-7	48

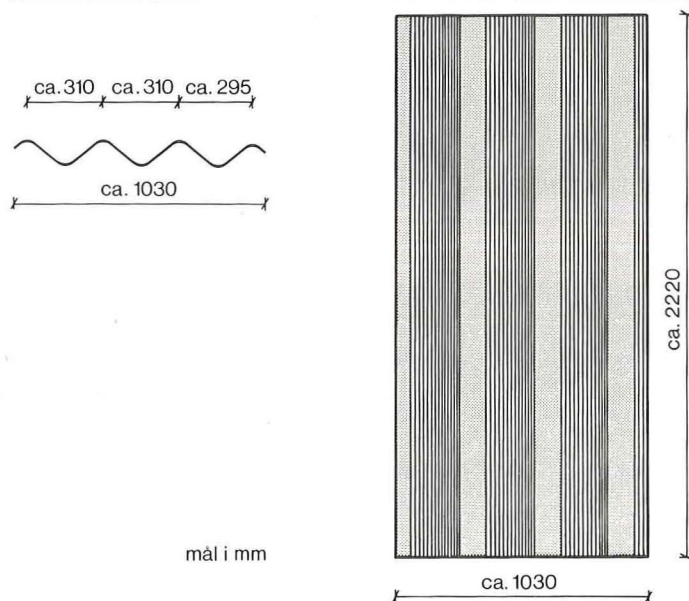
Farve ..... Sortblå. Rødbrun. Teglrød. Rødflamet. Mokka. Eventuelt malet.
 Overflade ..... Hård. Jævn. På bagsiden som regel vaffelmønster.
 Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
 Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
 Forveksling ..... Andre asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, bitumenpapbølgeplader.
 Anvendelsesomfang Stort.

Bølgeplader

Eternit bølgeplader profil B12

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.
Anvendelse ..... Tag- og facadebeklædning, fortrinsvis til industribygninger. Støjskærme og hegn.
Periode ..... Fra 1968.

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm	Profilhøjde, ekskl. pladetykkelse, mm
	B12	ca. 2220	ca. 1030	ca. 10	ca. 100
		ca. 2440	ca. 1030	ca. 10	ca. 100
		ca. 3050	ca. 1030	ca. 12,5	ca. 100

Farve ..... Grå.
Overflade ..... Hård. Jævn. På bagsiden som regel vaffelmønster.
Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
Forveksling ..... Andre asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader.
Anvendelsesomfang Stort.

Elevatoreer

Elevatorbremser

Producent ..... Flere producenter.
Anvendelse ..... I tovbårne elevatorer som
– holdebremse i nyere elevator typer
– standsebremse i ældre elevator typer.
Periode ..... Fra 1920.
Forveksling ..... Asbestfrie bremser.
Anvendelsesomfang Stort.

El-installationer

Asbestkabler, asbestledninger

Producent	NKT (Nordiske Kabel- og Traadfabriker A/S) og andre.
Anvendelse	Varmeisolerede kabler og ledninger i apparater indeholdende varmelegemer.
Periode	1930 til ca. 1970.
Standardmål	Diverse ledningskvadrater op til 4 mm ² i kabler med en eller flere ledere.
Farve	Grå.
Overflade	Stofagtig, flettet.
Egenskab	Varmeisolerende.
Materiale	Op til ca. 99 pct. asbest.
Forveksling	Nyere varmeisolerede kabler med isolering af glasmaterialer.
Anvendelsesomfang	I stor udstrækning som tilledninger til varmelegemer i husholdningsapparater fra før ca. 1950.

El-installationer

Asbestplader, asbestpap

Producent	Flere producenter.
Anvendelse	Varmeisolerende mellemlæg i komponenter og brugsgenstande, der indeholder el-varmelegemer, herunder husholdningsmaskiner. Grundmateriale i industrivarmerlegemer og effektmodstande, skilleplader og indvendige beklædninger i el-tavler, underlag for drosselspoler i lysstofarmaturer, underlag i sikringsholdere.
Periode	1920 til 1980.
Farve	Grå og andre farver.
Egenskab	Varmeisolerende.
Materiale	Op til ca. 99 pct. asbest.
Forveksling	Varmeisolerende mellemlæg af andre materialer, for eksempel glas og glimmer.
Anvendelsesomfang	Stort.

El-installationer

Brandsikre kabler

Producent	Udenlandske producenter, flere importører.
Anvendelse	I installationer for nød- og panikbelysning og i varslingsanlæg.
Periode	Til 1980.
Standardmål	2×1,5 mm ² og 3×1,5 mm ² kabler.
Farve	Orange.
Overflade	Glat PVC-dækkape.
Egenskab	Brandsikker.
Materiale	Asbest i form af en varmeisolerende flettet strømpe under den orange dækkape.
Forveksling	Andre kabler uden asbestholdigt materiale under dækkappen.
Anvendelsesomfang	Begrænset.

El-installationer

Fatninger

Producent	Solar Produktion og andre.
Anvendelse	I lampearmaturer af mange fabrikater.
Periode	Solar Produktion fra 1978 til 1984.
Farve	Sort. Kan være sprøjtelakeret hvid.
Overflade	Glat.
Egenskab	Varmefast.
Materiale	Bakelit med op til 55 pct. asbest.
Forveksling	Andre fatninger, der ikke er varmfaste.
Anvendelsesomfang	Stort.

Eternit specialelementer

Håndformede eternitprodukter

Producent	Dansk Eternit-Fabrik A/S.
Anvendelse	Tilbehør til tagplader. Solafskærmninger. Blomsterkasser.
Periode	Ca. 1930 til ca. 1980.
Farve	Grå. Sort. Eventuelt malet.
Overflade	Hård. Jævn. På bagsiden som regel vaffelmønster.
Egenskab	Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
Materiale	Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
Forveksling	Asbestfrie produkter.
Anvendelsesomfang	Begrænset.

Fliseklæbemidler

Alfix, LIP, Pukkila, med flere

Producent	Alfix: A/S H. C. Toft. LIP: LIP Bygningsartikler.
Importør	Pukkila: Kalk- & Mørtelværkerne A/S.
Anvendelse	Til fliseopsætning.
Periode	Alfix: Til 1976. LIP: Til 1973. Pukkila: 1962 til 1964.
Tykkelse	Variabel.
Farve	Gråhvid.
Overflade	Ru.
Egenskab	Vandfast.
Materiale	Alfix: Cementbaseret pulvermørtel tilsat asbest. LIP: Pulver tilsat asbest. Pukkila: Kalk-cementmørtel tilsat asbest.
Forveksling	Andre fliseklæbemidler uden tilsætning af asbest.
Anvendelsesomfang	Stort.

Fliser af asbestcement

Iconit, Everite, med flere

Producent	Dansk Eternit-Fabrik A/S og andre.
Anvendelse	Belægning på altaner og tagterrasser.
Periode	Til ca. 1975.
Standardmål	305×305×8 mm. 305×152,5×8 mm. Desuden formstykker som hulkehle og kantafslutninger.
Farve	Grå.
Overflade	Jævn. Glat.
Egenskab	Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
Materiale	Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
Forveksling	Andre flisebelægninger uden asbest.
Anvendelsesomfang	Stort.

Gulvbelægninger

Støbegulve (magnesitgulve)
Durac, Decolite, Kremotex, Dermas, Panter, Linotol med flere

Producent	Flere producenter og leverandører.
Anvendelse	I badeværelser, på trapper, i industri- og kontorbygninger.
Periode	Ca. 1920 til 1980, især fra 1930 til 1970.
Tykkelse	10–20 mm.
Farve	Mange farver og marmoreringer.
Overflade	Hård. Blank.
Egenskab	Fugefri. Slidstærk. Vandtæt. Elastisk. Sej.
Materiale	Magnesit med op til 30 pct. asbest.
Forveksling	Ikke-fugefri linoleums- og vinylbelægninger og asfaltgulve.
Anvendelsesomfang	Stort.
Henvisning	Vinylbelægninger side 96 og 97.

Isolering

Asbestholdig isolering

Producent	Entreprenører og håndværkere.
Anvendelse	Isolering på lofter og andre steder.
Periode	Til ca. 1950.
Farve	Brun. Gullig. Grå.
Egenskab	Isolerende.
Materiale	Kiselgur eller moler med 10–20 pct. asbest.
Forveksling	Indskudsler.
Anvendelsesomfang	Begrænset.
Henvisning	Teknisk isolering side 49.

Isolering

Teknisk isolering

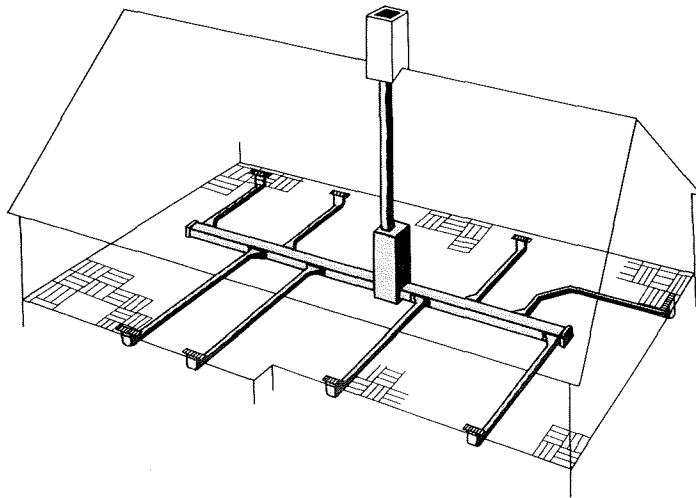

Producent	Entreprenører og håndværkere.
Anvendelse	Isolering af kedler, rør, beholdere og kanaler med kiselgur- eller magnesiablandinger (kompositioner). Især egnet ved komplicerede rørføringer.
Periode	Til ca. 1963. I mindre omfang til 1979.
Farve	Hvid. Kappen ofte malet.
Overflade	Isoleringen er normalt afsluttet med pap og/eller lærred, samt maling. Pappen kan være asbestpap.
Egenskab	Hård. Isolerende. Ubrændbar.
Materiale	Kiselgur eller magnesia med op til 50 pct. asbest.
Forveksling	Andre isoleringer uden asbest. Isolering med asbestholdige blandinger er normalt ret hård i modsætning til mineraluldsisolering, der som regel giver efter for tryk.
Anvendelsesomfang	Stort.

Luftvarmeanlæg

Luftvarmeanlæg med eternit ventilationskanaler

- Producent ..... Varmeaggregater: Hess Klimateknik A/S,
Dansk Klimablock A/S og andre.
Ventilationskanaler: Dansk Eternit-Fabrik A/S og andre.
- Anvendelse ..... Eternit ventilationskanaler til indblæsning af varm luft og udsugning af returluft.

- Periode ..... 1955 til april 1986. I mindre omfang fra 1970.
- Anvendelsesomfang Begrænset.
- Henvisning ..... Aftræks- og ventilationskanaler af eternit, side 91.

Malinger

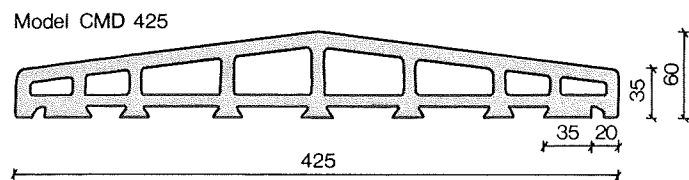
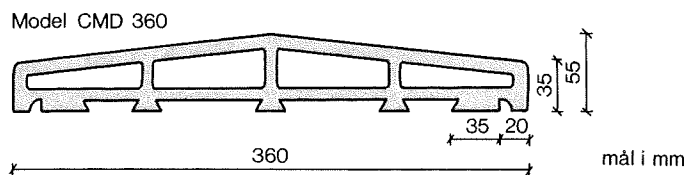
Kenitex, Fiber Tex-Cote, med flere

- Producent ..... Kenitex: Faxe Kalkbrud A/S.
Andre produkter: Andre producenter.
- Importør ..... Fiber Tex-Cote: Fiber Tex-Cote Glass A/S.
Andre produkter: Andre importører.
- Anvendelse ..... Kenitex og Fiber Tex-Cote: Facademaling.
Andre produkter: Andre malinger og fyld i malinger.
- Periode ..... Kenitex: 1961 til 1981.
Fiber Tex-Cote: Ukendt.
Andre produkter: Ukendt.
- Tykkelse ..... Op til 1 mm.
- Farve ..... Flere farver.
- Overflade ..... Grov. Fin. Glat.
- Egenskab ..... Facademaling vandfast og brandhæmmende.
- Materiale ..... Kenitex med alkyd, asbest (5–10 pct.), perlite, mica, titan samt diverse farvestoffer.
Andre malinger med asbest.
- Forveksling ..... Andre malinger uden asbest.
- Anvendelsesomfang Stort.

Murafdækninger

Eternit murafdækninger

- Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.
Anvendelse ..... Afdækning af fritstående mure.
Periode ..... Ca. 1967 til 1985. Efter 1985 Ny Eternit murafdækninger (asbest-frie).
Standardmål ..... Individuelle længder op til 1500 mm.

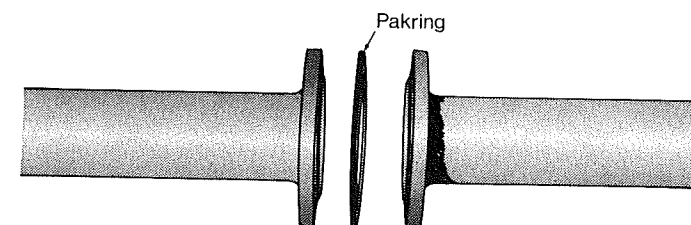

- Farve ..... Grå. Sort.
Overflade ..... Hård. Jævn.
Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
Forveksling ..... Murafdækninger af beton.
Anvendelsesomfang Stort.

Pakninger

Flangepakringe

- Producent ..... Rich. Klinger G.m.b.H., Tyskland, og andre.
Importør ..... M. B. Cohn A/S og andre.
Anvendelse ..... Pakninger mellem rørflanger. Ventilpakninger.
Periode ..... Fra 1920.

- Farve ..... Rødbrun. Hvid. Sort.
Overflade ..... Glat.
Egenskab ..... Vandfast. Elastisk. Temperaturstabil.
Materiale ..... Bundne pakninger, ca. 30 pct. gummi, ca. 70 pct. asbest samt bindemiddel.
Forveksling ..... Andre pakningsmaterialer uden asbest.
Anvendelsesomfang Stort.

Papir og pap

Asbestpapir og -pap

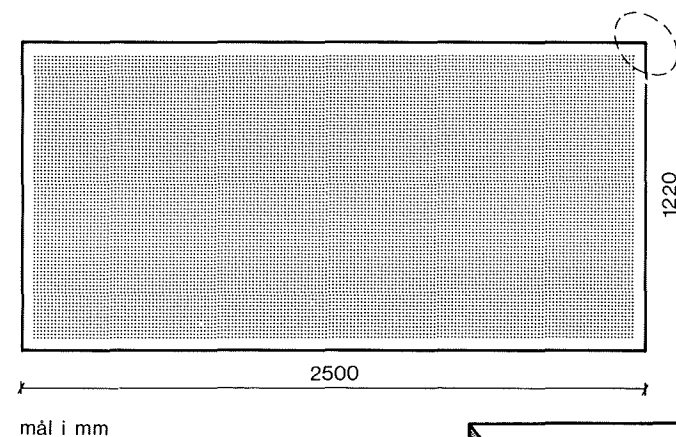
- Producent ..... Asahi Asbestos og andre.
- Importør ..... Burcharth V. & Søn A/S og andre.
- Anvendelse ..... Varmeisolering af elektriske installationer. Tagmembraner. Bag- og mellemlægspapir i sandwich-konstruktioner. Vægbeklædning.
- Periode ..... Ca. 1920 til 1979.
- Standardmål ..... Længde×bredde: 2000×1000 mm.
Tykkelse: 0,2–0,8 mm.
- Farve ..... Flere farver.
- Overflade ..... Som groft sækkelærred eller som glat overflade af gummi eller vinyl.
- Egenskab ..... Ubrændbar. Varmeresistent.
- Materiale: ..... Rensede lange asbestfibre kørt gennem en papirvalse. Kan være imprægneret med gummi eller vinyl. Op til 100 pct. asbest.
- Anvendelsesomfang Lille. Vægbeklædning i meget ringe omfang.

Plane perforerede plader

Asbest-Insulite. Træfiberplader med asbest

- Producent ..... Plesner Davidsen & Co. A/S og andre.
- Anvendelse ..... Lofts- og vægbeklædning. Udvendig beklædning.
- Periode ..... Ukendt, dog ikke anvendt efter 1980.

Standardmål	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
	2500	1220	9
	2600	1220	9
	2750	1220	9
	3000	1220	9
	3750	1220	9

- Farve ..... Lys brun. Ofte malet.
- Overflade ..... Jævn. Ofte malet eller tapetseret.
- Egenskab ..... Hård. Jævn. Lydabsorberende.
- Materiale ..... Træfiberplade med pålimet asbestpap på bagsiden.
- Forveksling ..... Asbestcement- og asbestsilikatplader, asbestfrie fibercementplader og silikatplader, hårde træfiberplader, gipsplader.
- Anvendelsesomfang Stort.

Plane perforerede plader

Asbestplader type A

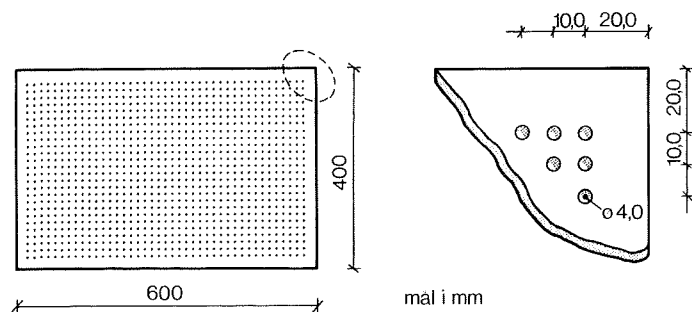
Producent ..... Asmussen & Weber.

Anvendelse ..... Loftsbeklædning.

Periode ..... Ca. 1957 til 1975.

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm	Perforering		
					Hul Ø mm	Hulafst. mm	Margin mm
	A4	600	400	3,5	4	10	20
	A5	600	400	3,5	5	12,5	18,8
	AH4	2440	1220	3,5	4	10	10
	AH5	2440	1220	3,5	5	12,5	6,3

Typerne A4 og A5 er leveret med påklæbet 15, 25 og 50 mm mineraluld.

Farve ..... Leveret ubehandlet grå eller malet i forskellige farver.

Overflade ..... Hård. Jævn.

Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar.

Materiale ..... Ca. 76 pct. cement, ca. 15 pct. cellulosefibre, ca. 9 pct. asbest.

Forveksling ..... Andre asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, gipsplader.

Anvendelsesomfang Stort.

Plane perforerede plader

Dæmpasbest

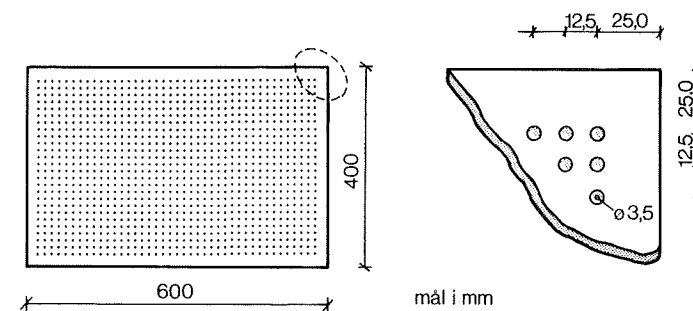
Producent ..... Dæmpa A/S.

Anvendelse ..... Loftsbeklædning.

Periode ..... 1957 til ca. 1973.

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
Dæmpasbest-90	600	400	3,5	
Dæmpasbest-121	600	400	5	

Pladerne er ofte leveret med påklæbet 15, 25 eller 50 mm mineraluld.

Farve ..... Leveret grundet med hvid maling. Oftest malet.

Overflade ..... Jævn. Affasede kanter.

Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar.

Materiale ..... Dæmpasbest 45: Ca. 75 pct. silikater, ca. 25 pct. asbest.
Dæmpasbest 90 og 121: Ca. 76 pct. cement, ca. 15 pct. cellulosefibre, ca. 9 pct. asbest.

Forveksling ..... Andre asbestsilikatplader, asbestfrie silikatplader, asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, gipsplader.

Anvendelsesomfang Stort.

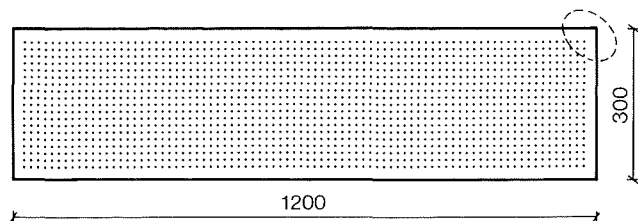
Plane perforerede plader

Dæmpa-Deck

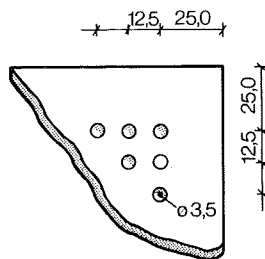
Producent ..... Dæmpa A/S.
 Anvendelse ..... Løst oplagt i skinnesystemer som nedhængte lofter (underlofter).
 Periode ..... 1968 til 1977.

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
	502	1200	600	3,5
	503	1200	300	3,5

Pladerne er leveret med påklæbet 25 mm mineraluld.

Type 503, mål i mm

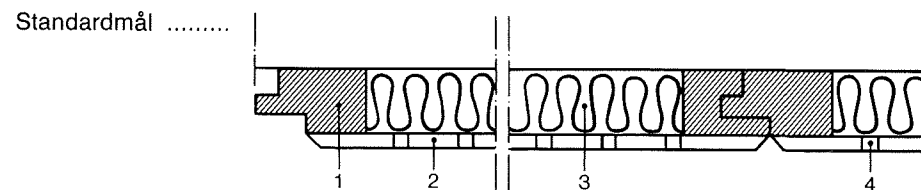

Farve ..... Ubehandlet grå. Oftest malet.
 Overflade ..... Jævn.
 Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar. Pladerne kan nedtages uden anvendelse af værktøj.
 Materiale ..... Ca. 75 pct. silikater, ca. 25 pct. asbest.
 Forveksling ..... Andre asbestsilikatplader, asbestfrie silikatplader, asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, gipsplader.
 Anvendelsesomfang Stort.

Plane perforerede plader

Dæmpa-Z

Producent ..... Dæmpa A/S.
 Anvendelse ..... Loftsbeklædning.
 Periode ..... 1962 til 1973.

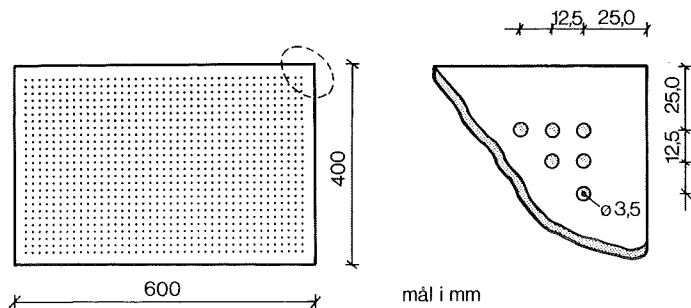
1. Træramme i format 400×1800 mm.
2. Ca. 3,5 mm asbestsilikatplade. 3 stk. 400×600 mm.
3. Lydabsorberende indlæg af mineraluld.
4. 3,5 mm Ø huller i 12,5 mm centerafstand.
 Kan være leveret med en plan uoperforeret bagplade.

Farve ..... Lys overflade. Oftest leveret grundet eller malet.
 Overflade ..... Jævn. Affasede kanter.
 Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar.
 Materiale ..... Ca. 75 pct. silikater, ca. 25 pct. asbest.
 Forveksling ..... Andre asbestsilikatplader, asbestfrie silikatplader, asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, gipsplader.
 Anvendelsesomfang Stort.

Plane perforerede plader

Ikasbest

- Producent ..... IKAS A/S.
- Anvendelse ..... Loftsbeklædning.
- Periode ..... Ca. 1957 til 1980.
- Standardmål ..... 300×300 mm, 400×200 mm, 600×400 mm.
300×400 mm, 400×400 mm, 600×600 mm.
300×600 mm, 400×800 mm, 600×1200 mm.
Tykkelse: 4 mm.
Pladerne er leveret med påklæbet 12, 25 og 50 mm mineraluld.
Perforering: 24 forskellige mønstre som kors, kryds, slidser, stjerner.

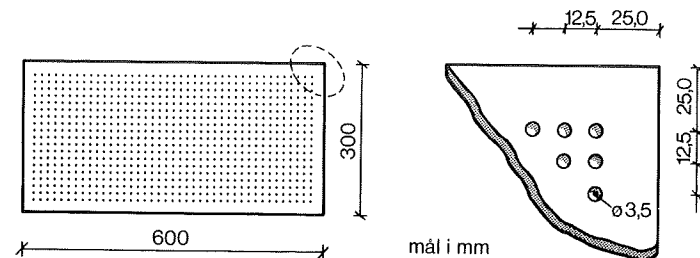
- Farve ..... Ubehandlet grå eller grundet med hvid maling. Oftest malet.
- Overflade ..... Hård. Jævn.
- Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar.
- Materiale ..... Ca. 76 pct. cement, ca. 15 pct. cellulosefibre, ca. 9 pct. asbest.
- Forveksling ..... Andre asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, gipsplader.
- Anvendelsesomfang Stort.

Plane perforerede plader

Perforit (Cellperforit, Asbestolux og Internit)

- Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.
Perforit er en fællesbetegnelse for perforerede og uperforerede Asbestolux- og Internitplader. Cellperforit er det tidligere handelsnavn for perforerede Internitplader.
- Anvendelse ..... Væg- og loftsbeklædning.
- Periode ..... 1956 til 1976: Asbestolux.
1963 til 1979: Internit. Efter 1979 asbestfri Perforit.

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
	Perforit, Cellperforit	1200	400	3,5 - 5
		1200	300	3,5 - 5
		600	600	3,5 - 5
		600	400	3,5 - 5
		600	300	3,5 - 5

- Farve ..... Asbestolux: Gråhvid. Oftest malet.
Internit: Grågul. Oftest malet.
- Overflade ..... Jævn.
- Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar.
- Materiale ..... Perforeret Asbestolux: Ca. 75 pct. silikater, ca. 25 pct. asbest.
Perforeret Internit: Ca. 76 pct. cement, ca. 15 pct. cellulosefibre, ca. 9 pct. asbest.
og Cellperforit:
- Forveksling ..... Andre asbestcement- og asbestsilikatplader, asbestfrie fibercement- og silikatplader, hårde træfiberplader, gipsplader.
- Anvendelsesomfang Stort.

Plane uoperforerede plader

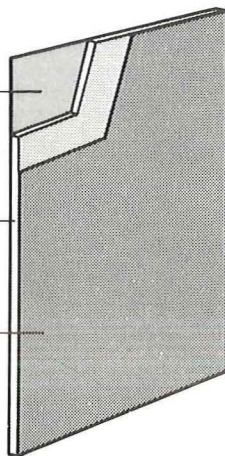
Asbestcementplader med stålbelægning
Pentagon Exter, Pentagon Double med flere

- Producent ..... Pentagon A/S.
- Anvendelse ..... Indvendig og udvendig vægbeklædning, især i butiks- og kontorbygninger.
- Periode ..... Ukendt, dog ikke anvendt efter 1979.
- Standardmål ..... Tykkelse 6 mm. Øvrige mål individuelle.

Galv. stål (Pentagon Exter)
Pentagon Coil (Pentagon Double)

Asbestcement

Pentagon Coil

- Farve ..... Mange blanke og matte standardfarver.
- Overflade ..... Glat. Hård.
- Egenskab ..... Vandfast. Ubrændbar.
- Materiale ..... Asbestcementplade beklædt med 0,5 mm plade i stål, aluminium, kobber eller andet metal.
- Forveksling ..... Plane stålplader.
- Anvendelsesomfang Stort.

Plane uoperforerede plader

Asbest-Insulite. Træfiberplader med asbest

- Producent ..... Plesner Davidsen & Co. A/S og andre.
- Anvendelse ..... Lofts- og vægbeklædning. Udvendig beklædning.
- Periode ..... Ukendt, dog ikke anvendt efter 1980.

Standardmål	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
	2500	1220	9
	2600	1220	9
	2750	1220	9
	3000	1220	9
	3750	1220	9

- Farve ..... Gråhvid. Oftest malet eller tapetseret.
- Egenskab ..... Hård. Jævn.
- Overflade ..... Jævn.
- Materiale ..... Træfiberplade med pålimet asbestpap på begge sider.
- Forveksling ..... Asbestcement- og asbestsilikatplader, asbestfrie fibercementplader og silikatplader, hårde træfiberplader, gipsplader.
- Anvendelsesomfang Stort.

Plane uperforerede plader

Asbestolux

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.

Anvendelse ..... Lofts- og vægbeklædning. Beklædning af bærende stålkonstruktioner, installationskanaler, elevatorskakter, pengeskabe, tørreovne, branddøre.

Periode ..... 1954 til 1976.

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
	Asbestolux 36	2500	1200	5 - 6,5 - 9 - 12,5
		3050	1200	6,5 - 9 - 12,5
	Asbestolux 45	2500	1200	3,5 - 5
	Asbestolux 36	1200	400	3,5 - 5
	og 45 loftsplader	1200	300	3,5 - 5
		600	600	3,5 - 5
		600	400	3,5 - 5
		600	300	3,5 - 5

Farve ..... Gråhvid. Oftest malet.

Overflade ..... Jævn. Kan være leveret med træfinér eller plastlaminat.

Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar.

Materiale ..... Ca. 75 pct. silikater, ca. 25 pct. asbest.

Forveksling ..... Andre asbestsilikatplader, asbestfrie silikatplader, asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, gipsplader.

Anvendelsesomfang Meget stort.

Plane uperforerede plader

Duraform

Producent ..... TBA Industrial Products Ltd., England.

Importør ..... RIAS.

Anvendelse ..... Facadebeklædning og skilte. Lofts- og vægbeklædning.

Periode ..... 1974 til 1982.

Standardmål ..... Længde x bredde: 2440 x 1220 mm.
Tykkelse: 1,5-6,0 mm.

Farve ..... 14 standardfarver.

Overflade ..... Hård. Mat. Satin-mat. Blank. Narvet.

Egenskab ..... Stor stivhed og bøjningsstyrke. Vandfast.

Materiale ..... Lamineret presset plade. De to overfladelag af 0,25 mm hårde, uarmerede PVC-folier og kernen af 0,5 mm hårde PVC-folier med ca. 50 pct. asbestindhold.

Forveksling ..... Øvrige PVC-plader, laminerede plader.

Anvendelsesomfang Meget begrænset.

Plane uperforerede plader

Dæmpasbest

Producent ..... Dæmpa A/S.

Anvendelse ..... Loftsbeklædning.

Periode ..... 1957 til ca. 1973.

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
	Dæmpasbest-45	600	400	3,5
	Dæmpasbest-90	600	400	3,5
	Dæmpasbest-121	600	400	5

Farve ..... Leveret grundet med hvid maling. Oftest malet.

Overflade ..... Jævn. Affasede kanter.

Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar.

Materiale ..... Dæmpasbest 45: Ca. 75 pct. silikater, ca. 25 pct. asbest.
Dæmpasbest 90 og 121: Ca. 76 pct. cement, ca. 15 pct. cellulosefibre, ca. 9 pct. asbest.

Forveksling ..... Andre asbestsilikatplader, asbestfrie silikatplader, asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, gipsplader.

Anvendelsesomfang Stort.

Plane uperforerede plader

Dæmpa-Deck

Producent ..... Dæmpa A/S.

Anvendelse ..... Løst oplagt i skinnesystemer som nedhængte lofter (underlofter).

Periode ..... 1968 til 1977.

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
	500	1200	600	3,5
	501	1200	300	3,5

Farve ..... Ubehandlet grå. Oftest malet.

Overflade ..... Jævn. Eventuelt nopret.

Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar. Pladerne kan nedtages uden anvendelse af værktøj.

Materiale ..... Ca. 75 pct. silikater, ca. 25 pct. asbest.

Forveksling ..... Andre asbestsilikatplader, asbestfrie silikatplader, asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, gipsplader.

Anvendelsesomfang Stort.

Plane uperforerede plader

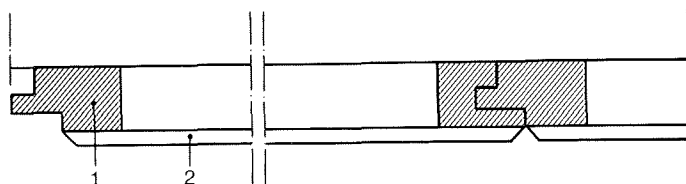
Dæmpa-Z

Producent ..... Dæmpa A/S.

Anvendelse ..... Loftsbeklædning.

Periode ..... 1962 til 1973.

Standardmål .....

1. Træramme i format 400×1800 mm
2. Ca. 3,5 mm asbestsilikatplade. 3 stk. 400×600 mm.
Kan være leveret med en plan uperforeret bagplade.

Farve ..... Lys overflade. Oftest leveret grundet eller malet.

Overflade ..... Jævn. Affasede kanter.

Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar.

Materiale ..... Ca. 75 pct. silikater, ca. 25 pct. asbest.

Forveksling ..... Andre asbestsilikatplader, asbestfrie silikatplader, asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, gipsplader.

Anvendelsesomfang Stort.

Plane uperforerede plader

Eternit-beklædningsplader

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.

Anvendelse ..... Facadebeklædning. Loftsbeklædning i arbejds- og fabrikslokaler, stalde.
Rottesikring mellem punktfundamenter under sommerhuse, garager, fjerkræhuse.

Periode ..... Fra ca. 1930 til 1985.

Standardmål	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
	ca. 1200	ca. 1200	ca. 5 - 6 - 8 - 10
	ca. 2500	ca. 1200	ca. 5 - 6 - 8 - 10
	ca. 3050	ca. 1200	ca. 5 - 6 - 8 - 10

Farve ..... Grå. Forekommer malet.

Overflade ..... Hård. Jævn. Afklippede kanter. På bagsiden som regel vaffelmønster.

Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.

Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.

Forveksling ..... Andre asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, gipsplader, hårde træfiberplader.

Anvendelsesomfang Stort.

Plane uperforerede plader

Eternit facadeplade type A, Eternit massiv

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.

Anvendelse ..... Beklædning af facader, gavle, tagudhæng, brystninger, altaner.

Periode ..... Ca. 1963 til 1986. Fra 1986 Ny Eternit facadeplade type A (asbestfri).

Standardmål .....

Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
Eternit type A	2500	1200	6 - 8 - 10
	3050	1200	6 - 8 - 10

Farve ..... Grå. Hvid. Sort. Forekommer malet.

Overflade ..... Hård. Jævn. Retsiden let afpudset. På bagsiden som regel vaffelmønster.

Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.

Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.

Forveksling ..... Andre asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, gipsplader, hårde træfiberplader.

Anvendelsesomfang Stort.

Plane uperforerede plader

Eternit Glasal

Producent ..... N. V. Eternit, Belgien.

Importør ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S og andre.

Anvendelse ..... Beklædning af facader, brystninger, gavle, tagudhæng. Lofts- og vægbeklædning, spanske vægge i køkkener og vådrum, skabs- og dørbeklædning.

Periode ..... Ca. 1960 til 1985. Fra 1985 Ny Glasal (asbestfri).

Standardmål ..... Længde x bredde: Ca. 2520 x 1240 mm og ca. 3070 x 1240 mm. Tykkelse: Ca. 3,2 og 6 mm.

Farve ..... Flere farver.

Overflade ..... Hård. Jævn. Silkemat.

Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.

Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, 10 pct. asbest. Påbrændt farvet overflade af mineralisk emalje.

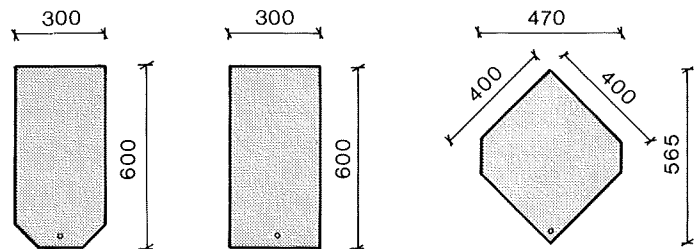
Forveksling ..... Andre asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, laminerede træfiberplader.

Anvendelsesomfang Stort.

Plane uperforerede plader

Eternit skifer

- Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.
 Anvendelse ..... Tagbeklædning. Beklædning af gavle, trempler, brystninger.
 Periode ..... Ca. 1930 til 1986. Fra 1986 Silcem skifer (asbestfri).
 Standardmål .....

Tykkelse ca. 4 mm

mål i mm

- Farve ..... Grå. Sortblå. Rød. Grøn.
 Overflade ..... Hård. Jævn.
 Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
 Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
 Forveksling ..... Andre asbestcementskifer, asbestfrie fibercementskifer, naturskifer.
 Anvendelsesomfang Stort.

Plane uperforerede plader

Eternit Struktur

- Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.
 Anvendelse ..... Beklædning af facader, gavle, brystninger. Væg- og loftsbeklædning.
 Periode ..... Ca. 1977 til 1983.

Standardmål	Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
	Eternit Struktur E	2500	1200	8
	Eternit Struktur I	2500	1200	6

- Farve ..... Eternit Struktur E: Grålig og hvid.
 Eternit Struktur I: Grålig.
 Overflade ..... Hård og med præget mønster (skifret) på forsiden. På bagsiden som regel vaffelmønster.
 Egenskab ..... Struktur E: Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
 Struktur I: Sprød. Ubrændbar.
 Materiale ..... Struktur E: Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
 Struktur I: Ca. 76 pct. cement, ca. 15 pct. cellulosefibre, ca. 9 pct. asbest.
 Forveksling ..... Andre asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader.
 Anvendelsesomfang Meget begrænset.

Plane uperforerede plader

Internit

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.

Anvendelse ..... Væg- og loftsbeklædning. Vindafdækning i ydervægge, undertage, tagelementer.

Periode ..... 1956 til 1979. Efter 1979 asbestfri Internit.

Standardmål .....

Type	Længde mm	Bredde mm	Tykkelse mm
Hele plader	2500	1200	3,5 - 5 - 7
	3050	1200	3,5 - 5 - 7
Loftsplader	1200	400	3,5 - 5 - 7
	1200	300	3,5 - 5 - 7
	600	600	3,5 - 5 - 7
	600	400	3,5 - 5 - 7
	600	300	3,5 - 5 - 7

Farve ..... Grågul. Oftest malet.

Overflade ..... Hård. Jævn.

Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar.

Materiale ..... Ca. 76 pct. cement, ca. 15 pct. cellulosefibre, ca. 9 pct. asbest.

Forveksling ..... Andre asbestcementplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, gipsplader.

Anvendelsesomfang Stort.

Plane uperforerede plader

Navilite

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.

Anvendelse ..... Væg- og loftsbeklædning. Kernemateriale i branddøre og penge- skabe. Beklædning af elevatorskakter, kabelkasser.

Periode ..... 1964 til 1976. Efter 1981 asbestfri.

Standardmål .....

Længde x bredde: Ca. 2440 x 1220 mm.
Tykkelse: Ca. 12,5 - 16 - 19 - 22 - 25 mm.

Farve ..... Gråhvid. Ofte malet.

Overflade ..... Jævn. Leveret slebet på begge sider. Eventuelt fineret med plast- laminat eller træfinér.

Egenskab ..... Sprød. Ubrændbar.

Materiale ..... Ca. 75 pct. silikater, ca. 25 pct. asbest.

Forveksling ..... Andre asbestsilikatplader, asbestfrie silikatplader, asbestce- mentplader, asbestfrie fibercementplader, hårde træfiberplader, laminerede træfiberplader, gipsplader.

Anvendelsesomfang Stort.

Plane uperforerede plader

Poleret eller glaseret eternit

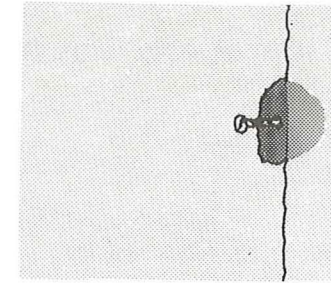
Producent	Dansk Eternit-Fabrik A/S, Thürmer & Co. og andre.
Anvendelse	Vægbeklædning. Køkkenbordsplader. Vinduesplader. Paneler.
Periode	Ca. 1930 til 1985.
Standardmål	Længde x bredde: 2500 x 1200 mm. Tykkelse: 5-6 mm, samt på bestilling 20-25 mm.
Farve	Marmoreret eller mønstret i farverne, blå, rød, hvid, grå.
Overflade	Hård. Blank. Glasuragtig.
Egenskab	Vandfast. Ubrændbar.
Materiale	Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
Forveksling	Marmor- og terrazzoplader.
Anvendelsesomfang	Stort.

Plugs

Casco-Plug

Importør	Casco Nobel A/S (Kemi-Casco A/S).
Anvendelse	Til fastgørelse af skruer og udbedring af skruehuller.

Periode	Hovedsagelig fra 1961 til 1971.
Farve	Grå.
Materiale	Næsten ren asbest.
Anvendelsesomfang	Begrænset.

Puds

Akustikpuds, asbestpuds

Producent	Masters og andre.
Importør	Wilh. Lassen Jordan og andre.
Anvendelse	Lydregulerende og brandhæmmende puds på lofter og vægge.
Periode	Akustikpuds: Hovedsagelig fra 1953 til 1957. Asbestpuds: Til 1980.
Farve	Grå. Hvid. Oftest malet.
Overflade	Glat eller ru.
Egenskab	Lydabsorberende. Brandhæmmende.
Materiale	Akustikpuds: Gips, pimpsten, ca. 5 pct. asbest. Asbestpuds: Kalkmørtel, asbest.
Forveksling	Asbestfri puds.
Anvendelsesomfang	Begrænset.

Spartel- og fugemasser

Sikadur 31, Sikadur 41

Producent	Akts. Sika-Beton.
Anvendelse	Sikadur 31: Spartelmasse og til samlinger mellem beton- elementer. Sikadur 41: Slidlag på gulve.
Periode	Til 1979.
Farve	Grå.
Overflade	Jævn. Hård.
Egenskab	Hård spartelmasse.
Materiale	Epoxyprodukter med asbest.
Forveksling	Andre spartelmasser.
Anvendelsesomfang	Begrænset.

Sprøjteasbest

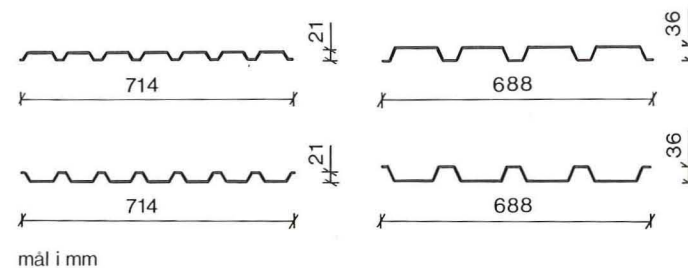
Sprayed Limpet Asbestos isolering

Importør	Persolit og andre.
Anvendelse	Lydregulering. Varmeisolering af bygninger og installationer. Brandisolering. Plastisk og formbart ved påføringen.
Periode	Til 1972.
Tykkelse	Påsprøjtet i lagtykkelser på 5-300 mm.
Farve	Ofte grå. Eventuelt påført andre farver.
Overflade	Meget varierende. Løst bundet. Kan være efterbehandlet og malet.
Egenskab	Lydabsorberende. Varmeisolerende. Ubrændbar. Fugefri. Kan absorbere vand og afgive det igen ved fordampning.
Materiale	Op til 90 pct. asbest med uorganisk bindemiddel.
Forveksling	Puds. Sprøjtebeton.
Anvendelsesomfang	Begrænset.

Stålblader

Robertson Galbestos

Producent	H. H. Robertson, England.
Importør	H. H. Robertson Nordisk A/S.
Anvendelse	Facade- og tagbeklædning.
Periode	1957 til 1968.
Standardmål	Længde: Op til 9150 mm. Bredde: 688 og 714 mm. Tykkelse: 0,6 og 0,8 mm.

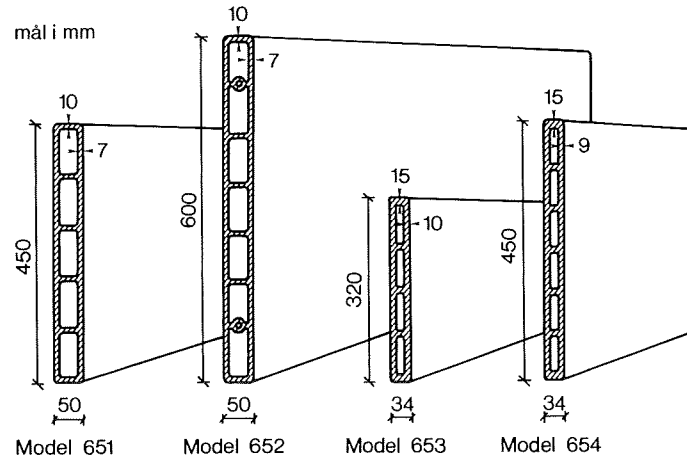

Farve	Mellemblå. Off-white. Sort. Skifergrå. Mørk grå. Lys grå. Rød. Grøn. Bagsiden ofte sort.
Overflade	Blank polyester. Bølgemønster.
Egenskab	Elastisk. Vandfast. Afvaskelig.
Materiale	Forzinket stålblade belagt med imprægneret asbestfilt og en ydre belægning af polyester.
Forveksling	Profilerede stålblader med belægning uden asbest (Robertson Versacor).
Anvendelsesomfang	Stort.

Svinestaldselementer

Eternit svinestaldselementer

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.
 Anvendelse ..... Stiskillevægge i svinestalde.
 Periode ..... Ca. 1966 til 1982.
 Standardmål .....

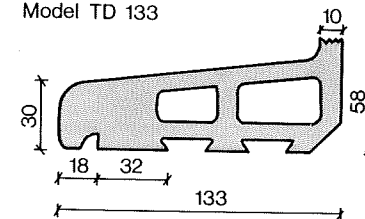
Farve ..... Grå.
 Overflade ..... Hård. Jævn. Overfladebehandlet med klorkautsjukemalje.
 Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
 Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
 Anvendelsesomfang Stort.

Sålbænke

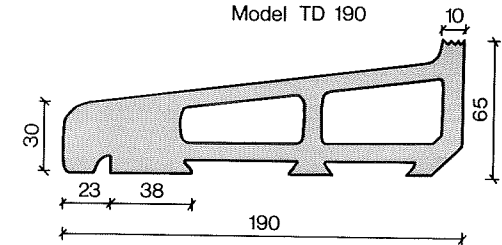
Eternit sålbænke

Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S.
 Anvendelse ..... Afdækning af murfalsse.
 Periode ..... Ca. 1965 til 1985. Efter 1985 Ny Eternit sålbænke (asbestfri).
 Standardmål ..... Længde: 1500 og 3000 mm. Oftest tilpasset standardvinduer.

Model TD 133

Model TD 190

Farve ..... Grå. Sort.
 Overflade ..... Hård. Jævn.
 Egenskab ..... Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
 Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
 Forveksling ..... Betonelement sålbænke.
 Anvendelsesomfang Stort.

Tagmembraner

Everlite TLA 200 tagmembran

Importør	Everlite A/S.
Anvendelse	Tagdækning.
Periode	Ukendt, dog ikke anvendt efter 1980.
Standardmål	Ukendt.
Farve	Hvid. Lys grå.
Overflade	Glat.
Egenskab	Sej. Smidig. Ubrændbar. Vandtæt.
Materiale	Asbestpap med pålamineret plast.
Forveksling	PVC-tagfolier.
Anvendelsesomfang	Begrænset.

Tagpap

Mange produktnavne

Producent	Jens Villadsens Fabriker A/S og andre.
Anvendelse	Tagdækning.
Periode	Ca. 1965 til 1980.
Standardmål	Standard rullebredde: 1000 mm. Opskårne baner til inddækninger.
Farve	Sort.
Overflade	Jævn. Blød. Produceret med og uden skiferbestrøning.
Egenskab	Vandtæt. Sej.
Materiale	Tilsat ca. 3 pct. asbest i yderlag.
Forveksling	Andre tagpapterer uden asbest.
Anvendelsesomfang	Stort.

Tagunderstrygning

Ceresit-Fixif 3, PRR, PRS med flere

Importør	A/S Cebyg, Rufa I/S og andre.
Anvendelse	Tætningsmiddel til tagunderstrygning og fugemasse.
Periode	Til 1981.
Farve	Sort. Rødbrun. Andre farver.
Egenskab	Vandtæt. Smidig.
Materiale	Asbestindhold op til 30 pct.
Anvendelsesomfang	Begrænset.

Tekstiler

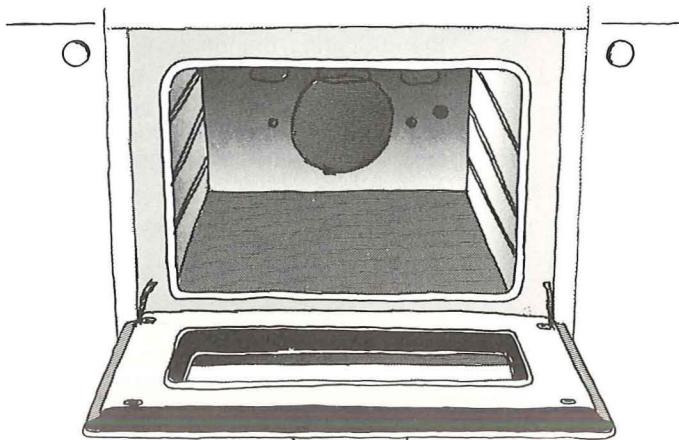
Asbestklæde, -plade, -bændel og -tape

Producent	Turner & Newall Limited, Asahi Asbestos, Scandura og andre.
Importør	Burcharth V. og Søn A/S, Dansk Maskinpakning Aps og andre.
Anvendelse	Isolering af rør, kanaler og kedler. Tætning af branddøre og ruder i branddøre. Pakning mellem vinduesrammer og -ruder. Pakning mellem flangeventiler og renselemme på kedler. Brandisolering, brandtæpper og sikkerhedstøj. Isoleringsmateriale i elektriske installationer og kabler. Forplade i ovne og pejse. Brandsikring af gulve (underlag). Pakninger af asbestklæde imprægneret med gummi.
Periode	Ca. 1920 til 1980.
Standardmål	Klæde: Bredde: 790 – 1020 – 1070 mm. Tykkelse: 0,5 – 4,2 mm. Tape: Bredde: 9,5 – 76,0 mm. Tykkelse: 0,25 – 0,76 mm.
Farve	Standardmateriale hvidt.
Overflade	Vævet. Flettet.
Egenskab	Ubrændbar. Varmeresistent.
Materiale	75–99 pct. asbest.
Forveksling	Glasfibervæv.
Anvendelsesomfang	Stort, især til pakninger i maskiner og større industrielle anlæg.

Tekstiler

Asbestsnor

- Producent ..... Turner & Newall Limited, Asahi Asbestos, Scandura og andre.
- Importør ..... Burcharth V. og Søn A/S, Dansk Maskinpakning ApS og andre.
- Anvendelse ..... Pakninger til kedel-, ovn- og pejselåger og til røgrør i skorstensbøsninger.

- Periode ..... Ca. 1920 til 1980.
- Standardmål ..... Diameter 6,4–50,8 mm.
- Farve ..... Standardmateriale hvidt.
- Overflade ..... Flettet af tynde asbesttråde.
- Egenskab ..... Ubrændbar. Varmeresistent.
- Materiale ..... 75–99 pct. asbest.
- Forveksling ..... Keramiske produkter og glasfiberprodukter.
- Anvendelsesomfang Stort.

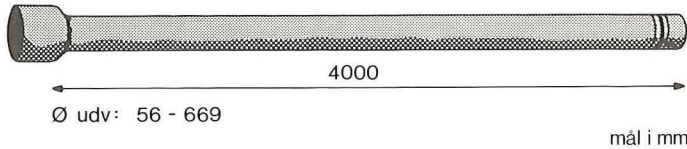
Tekstiler

Brandtæpper

- Producent ..... Ginge, Meisner Jensen, Ole Rafn og andre.
- Anvendelse ..... Ildslukning.
- Periode ..... Til 1980.
- Standardmål ..... Længde×bredde: 2000×1000 mm.
Tykkelse: 2,5–3 mm.
- Farve ..... Hvid. Ofte indrullet i grønt eller rødt hylster.
- Overflade ..... Meget løst vævet stof.
- Egenskab ..... Ubrændbar.
- Materiale ..... Asbestklæde med op til 99 pct. asbest.
- Forveksling ..... Brandtæpper af glaslærred (glat og tæt vævet).
- Anvendelsesomfang Stort, især i rum med særlig brandfare som fabrikslokaler og kantinekøkkener.

Trykrør

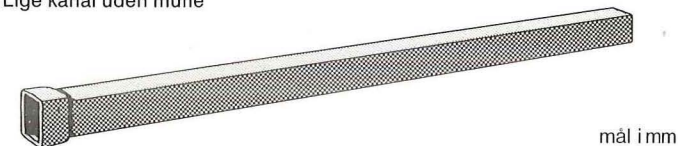
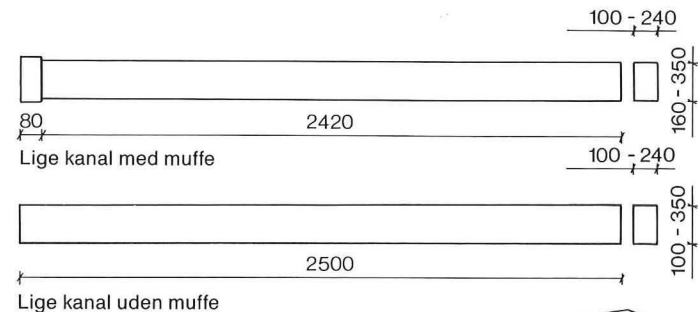
Eternit trykrør

- Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S og andre.
- Anvendelse ..... Trykledninger for vand og gas. Afløbsrør. Beskyttelse af elektriske kabler.
- Periode ..... Til april 1986.
- Standardmål .....
-
- Ø udv: 56 - 669
- 4000
- mål i mm
- Farve ..... Grå.
- Overflade ..... Hård. Jævn.
- Egenskab ..... Hård. Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
- Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
- Anvendelsesomfang Hyppigt anvendt i jord, sjældent i bygninger.

Ventilation

Aftræks- og ventilationskanaler af eternit

- Producent ..... Dansk Eternit-Fabrik A/S og andre.
- Anvendelse ..... Aftrækskanaler fra køkkener, badeværelser, toiletter, vaskerum, opholdsrum, kontorer, undervisningsrum, hospitalsstuer, fabrikslokaler, stalde. Ventilationskanaler.
- Periode ..... Til april 1986.
- Standardmål .....

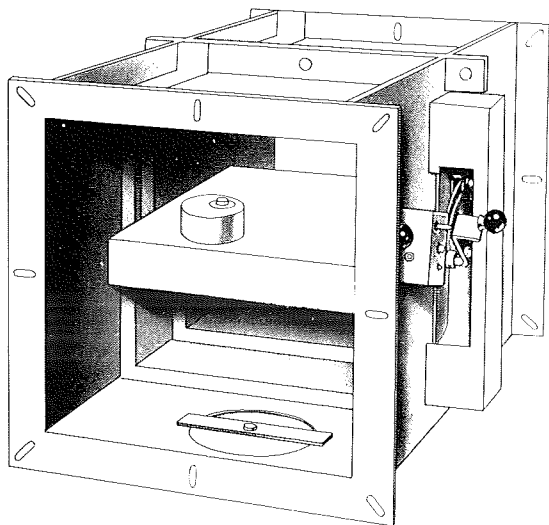

- Farve ..... Grå. Kan være malet.
- Overflade ..... Hård. Glat. Jævn.
- Egenskab ..... Hård. Sprød. Vandfast. Ubrændbar.
- Materiale ..... Ca. 90 pct. cement, ca. 10 pct. asbest.
- Anvendelsesomfang Stort.
- Henvisning ..... Luftvarmeanlæg med eternit ventilationskanaler, side 50.

Ventilation

Brandspjæld

- Producent ..... Kompovent ApS, Trox/Danmark ApS og andre.
- Anvendelse ..... I ventilationsanlæg til brandadskillelse.
- Periode ..... Kompovent: Ca. 1945 til 1978.
Trox: Ca. 1945 til 1980.
- Type ..... Kompovent brandspjæld type FK 90.
Trox brandspjæld type FK.

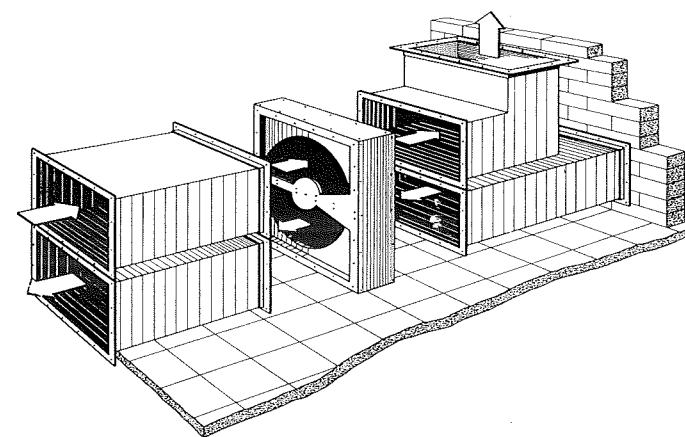

- Overflade ..... Hård.
- Egenskab ..... Brandmodstandsklasse K60 og K90.
- Materiale ..... Omgivende konstruktion er galvaniseret stålplade. Klappen indeholder asbest med cement som bindemiddel.
- Forveksling ..... Andre brandspjæld.
- Anvendelsesomfang ..... Ukendt.

Ventilation

Entalpivekslere. Roterende fugtoverførende varmevekslere

- Producent ..... Munters, Sverige, og andre.
- Importør ..... Novenco A/S (Econovent) og andre.
- Anvendelse ..... I ventilations- og luftkonditioneringsanlæg til overføring af varme og fugtighed fra udsugningsluften til indblæsningsluften.
- Periode ..... Til 1978. Fra 1978 asbestfri.
- Type ..... Econovent.

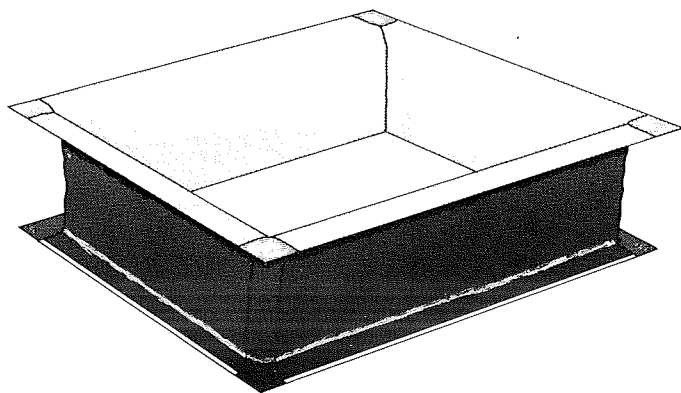

- Egenskab ..... Fugtabsorberende. Ubrændbar.
- Materiale ..... Rotoren er udført af asbestpapir behandlet med lithiumchlorid.
- Forveksling ..... Entalpivekslere uden asbest.
- Anvendelsesomfang ..... Begrænset.

Ventilation

Fleksible forbindelser Fluastal og KE-Flex

- Producent ..... Keld Ellentoft A/S og andre.
- Anvendelse ..... I ventilationsanlæg til vibrations- og støjdæmpende forbindelser mellem ventilatorer og kanaler.
- Periode ..... Til 1977.
- Standardmål ..... Tilpasset opgaven.

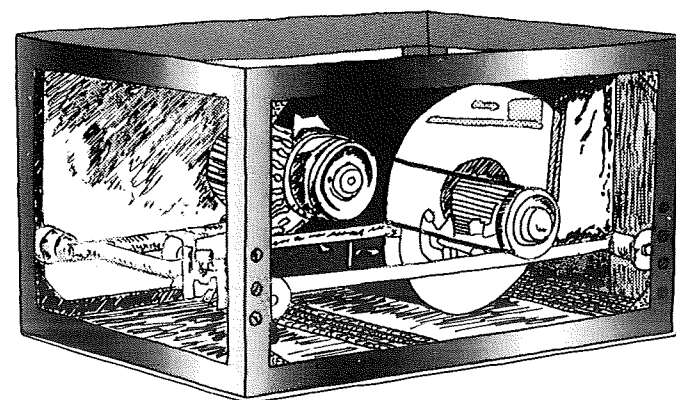

- Farve ..... Flere farver.
- Overflade ..... Tekstil.
- Egenskab ..... Høj fleksibilitet. Temperaturresistent. Vibrationsdæmpende. Støjdæmpende.
- Materiale ..... Tekstil med asbest.
- Forveksling ..... Asbestfrie forbindelser.
- Anvendelsesomfang Stort.

Ventilation

Isolation af komponenter og installationer

- Producent ..... Ventilationsfirmaer og isolatører.
- Anvendelse ..... I ventilationsanlæg til kondens-, varme-, lyd- og brandisolering, for eksempel ved indvendig beklædning af kanaler, befugtere og kasseaggregater, og til etablering af enkelt-modstande i kanaler.
- Periode ..... Til 1965 for komponenter.
- Standardmål ..... Tilpasset opgaven.

- Materiale ..... Asbestplader eller -væv.
- Forveksling ..... Glasfiberplader eller -væv.
- Anvendelsesomfang Ukendt.

Vinylbelægninger

Colo-Vinyl, Vinylflex, Semflex, Floorflex, Deliflex med flere
(Asbestvinylbelægninger)

Producent ..... Især tyske og engelske fabrikker.
Importør ..... Flere importører.
Anvendelse ..... Gulvbelægning. Vægbeklædning. Belægning på bordplader.
Periode ..... 1930 til 1980.

Standardmål	Længde ca. mm	Bredde ca. mm	Tykkelse ca. mm
Fliser	250	124	1,3
	229	229	1,6
	250	250	1,6 2,5
	300	300	1,8 2,5
	330	330	2,0
	500	500	2,5
Banevarer		1200	2,0 2,5
		1600	2,0 2,5

Farve ..... Ensfarvet eller marmoreret.
Overflade ..... Jævn. Glat.
Egenskab ..... Vandtæt. Smidig.
Materiale ..... PVC med asbest (18–23 pct.).
Forveksling ..... Vinyl- og linoleumsbelægninger uden asbest.
Anvendelsesomfang Stort.
Henvisning ..... Gulvbelægning side 47.

Vinylbelægninger

Conchita-Aquanon med flere

Producent ..... Ukendt.
Anvendelse ..... Gulvbelægning.
Periode ..... Ca. 1965 til 1980.
Standardmål ..... Banebredde: Ca. 2000 mm med flere.
Tykkelse: Ca. 2,0 mm med flere.
Farve ..... Mange farver og mønstre.
Overflade ..... Jævn. Glat. Elastisk.
Egenskab ..... Vandtæt. Smidig.
Materiale ..... PVC, blødgørere, fyldstoffer, stabilisatorer, m.m. på et underlag af imprægneret asbestkarton.
Forvekslinger ..... Vinyl- og linoleumsbelægninger uden asbest.
Anvendelsesomfang Stort.
Henvisning ..... Gulvbelægning side 47.

Affaldsskakter, 31
Afløbsrør, 90
Afrækskanaler, 10, 27, 91
Afstandsklodser, 32
Akustikpuds, 78
Alfix, 45
Altaner, 46, 70
Altanrækværker, 36
Analyser, 12
Asbestbændel, 87
Asbestcementfliser, 46
Asbestcementplader m. stålbelægn., 62
Asbestegenskaber, 8
Asbestfibre, 8, 9
Asbest-Insulite, 55, 63
Asbestisolering, 30, 48, 49
Asbestkabler, 40
Asbestklæde, 87, 89
Asbestledninger, 40
Asbestminerale, 8
Asbestolux, 23, 61, 64
Asbestpap, 41, 49, 54, 63, 84, 97
Asbestpapir, 54
Asbestplader, 33, 41, 87
Asbestplader type A, 56
Asbestpuds, 78
Asbestsnor, 28, 29, 88
Asbesttape, 87
Asbestvinylbelægninger, 96
Asfaltprodukter, 34
Befugtere, 95
Beholdere, 49
Blomsterkasser, 9, 44
Branddøre, 35, 64, 75
Brandisolering, 78, 80, 87, 95
Brandsikre kabler, 42
Brandspjæld, 92
Brandtæpper, 87, 89
Brændeovne, 33
Bølgeplader, 16–18, 36–38
Casco-Plug, 77
Cellperforit, 61
Ceresit-Fixif 3, 86
Colo-Vinyl, 96
Conchita-Aquanon, 97
Decolite, 47
Deliflex, 96
Dermas, 47
Detektionsgrænse, 12
Drosselspoler, 41
Durac, 47
Duraform, 65
Dæmpasbest, 57, 66
Dæmpa-Deck, 22, 58, 67
Dæmpa-Z, 59, 68
Dørbeklædning, 71
Effektmodstande, 41
El-installationer, 40–43, 54
Elevatordøre, 35
Elevatordøre, 35
Elevatorkabler, 64, 75
El-tavler, 41
El-varmelegemer, 41
Entalpivekslere, 93
Eternit-beklædningsplader, 23, 69
Eternit bølgeplader B5, B6, B9, 16, 17, 36
Eternit bølgeplader B7, 18, 37
Eternit bølgeplader B12, 16, 17, 38
Eternit facadeplader type A, 18, 70
Eternit Glasal, 71
Eternit massiv, 70
Eternit murafdækninger, 19, 52
Eternit skifre, 18, 72
Eternit specialelementer, 19, 44
Eternit Struktur, 73
Eternit sålbænke, 33
Eternit trykrør, 90
Eternit ventilationskanaler, 26, 27, 50, 91
Everite, 46
Everlite TLA 200, 84
Fademaling, 51
Fatninger, 43
Fiber Tex-Cote, 51
Flangepakringe, 53
Flangeventiler, 87
Fleksible forbindelser, 94
Fliseklæbemidler, 45
Fliser, 46
Floorflex, 96
Fluastal, 94
Formstykker, 46
Fugemasse, 79, 86
Galbestos, 81

Gaskomfurer, 33
Gipsplader, 24
Glasal, 71
Glaseret eternit, 76
Gulvbelægninger, 10, 47, 96, 97
Hegn, 38
Hulkehle, 46
Husholdningsmaskiner, 41
Håndformede eternitprodukter, 44
Iconit, 46
Ikasbest, 60
Ildslukning, 89
Installationskanaler, 64
Internit, 22, 61, 74
Isolering, 30, 48, 49, 87, 95
Isoleringsmateriale, 87
Jernasbestdøre, 35
Kabelkasser, 75
Kabler, 87
Kanaler, 49, 50, 87, 94, 95
Kantafslutninger, 46
Kedellåger, 88
Kedler, 49, 87
KE-Flex, 94
Kenitex, 51
Kiselgur, 30, 48, 49
Klæbeasfalt, 34
Kremotex, 47
Køkkenbordsplader, 10, 76
Laboratorier, 15
Lampematurer, 43
Linotol, 47
LIP, 45
Lovgivning, 9
Luftvarmeanlæg, 26, 50
Lysmikroskop, 12
Lysstofarmaturer, 41
Magnesia, 49
Magnesitgulve, 47
Maling, 51
Moler, 48
Murafdækninger, 9, 10, 19, 52
Navillite, 75
Ny Eternit, 36, 37, 52, 70, 83
Ny Glasal, 71
Nødbelysning, 42
Ovne, 28, 87
Ovnskarme, 28
Ovnlåger, 28, 87
Pakninger, 28, 29, 53, 87, 88

Paneler, 76
Panikbelysning, 42
Panter, 47
Papir og pap, 54
Pejse, 87
Pejselåger, 29, 88
Pengeskabe, 64, 75
Pentagon Double, 62
Pentagon Exter, 62
Perforit, 20, 21, 61
Plane perforerede plader, 20–22, 24, 25, 55–61
Plane uperforerede plader, 18, 21, 23–25, 62–76
Plugs, 77
Poleret eternit, 76
PRR, 86
PRS, 86
Puds, 78
Pukkila, 45
Renselemme, 87
Robertson Galbestos, 81
Roterende varmevekslere, 93
Rottesikring, 69
Røntgendiffraction, 12
Rør, 49, 87
Rørisolering, 11, 49, 87
Sandwich-konstruktioner, 54
Scanning-elektronmikroskop (SEM), 12
Semiflex, 96
Sikadur 31 og 41, 79
Sikkerhedstøj, 87
Sikkerhedsudstyr, 12
Sikringsholdere, 41
Skiferplader, 18, 72
Skilleplader, 41
Skilte, 65
Skorstensbøsninger, 29, 88
Slidlag på gulve, 79
Solafskærmninger, 10, 19, 44
Spartel- og fugemasser, 79
Specialprodukter, 19
Sprayed Limpet Asbestos, 80
Sprøjteasbest, 80
Stiskillelægge, 82
Støbegulve, 47
Støjskærme, 9, 10, 38
Stålkonstruktioner, 64
Ståplader, 81
Svinestaldselementer, 82

Sålbænke, 9, 83
Tagmembraner, 54, 84
Tagpap, 85
Tagsmøremidler, 34
Tagterrasser, 46
Tagunderstrygning, 86
Teknisk isolering, 11, 30, 49
Tekstiler, 87–89
Tilledninger, 40
Trempler, 72
Trykledninger, 90
Trykrør, 9, 90
Træasbestdøre, 35
Træfiberplader, 20, 25, 55, 63
Tændstikprøve, 12
Tætningsmidler, 86, 87
Tørreovne, 64
Udtagning af prøver, 11
Varmelegemer, 40
Varmerør, 30
Varmevekslere, 93
Varslingsanlæg, 42
Ventilation, 91–95
Ventilationsanlæg, 92, 93, 95
Ventilationskanaler, 9, 26, 27, 50, 91
Ventilpakninger, 53
Vindafdækning, 74
Vinduesplader, 9, 76
Vinylbelægninger, 96, 97
Vinylflex, 96
Visuel bedømmelse, 11
Vægplader, 33

Denne anvisning er udformet som et katalog til brug ved identifikation af asbestholdige materialer i bygninger. Anvisningen er rettet til projekterende og udførende teknikere, tekniske forvaltninger, Arbejdstilsynet, miljøkonsulenter og andre, der har behov for et grundlag for at vurdere, om der findes asbestholdigt materiale i en bygning.

